

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam, 37. szám.

1933. szeptember 10.

A Tiszavidék az érdeklődés központjában

A tiszai emlékhajózás feltárta a Tiszavidék fájdó sebeit

Mult heti számunkban röviden hírt adtunk a Széchenyi István gróf emlékére rendezett *tiszai emlékhajózásról*. Jelentettük azt is, hogy a *Lukács Béla* nevű hajó Tokajból augusztus hó 29-én, reggel öt órakor indult el. A folyómenti községek lakói kigyűltek a partra és *hatalmas táblákra* irták fel kívánságaikat. *Tiszaeszlár, Tiszalök* a Tiszához vezető ut kikövezését, valamint az adógabonának önköltségi árban való megállapítását kérte. *Tiszadadán* ugyancsak az ut kikövezése volt az egyik kívánság, a másik kívánság pedig a part biztosítása. A *tiszadobi* partról az összegyűlt falusi közönség ezt kiáltotta a hajó felé:

— *Ide kérjük az új hidat!*

Tiszadorogmán hatalmas tábla hirdette a kérést:

— *Mentsétek meg Alsóborsodot!*

A Tiszavidék megmentése

Tizenkét óra után érkezett a hajó *Tiszafüredre*, ahol diadalkapu várta az érkező vendégeket. *Kállay Miklós* földművelésügyi miniszter kíséretével partraszállott és a helybeli hatóságok és gazdák küldöttségének élén *Okolicsányi Imre*, Heves megye alispánja üdvözölte őt. *Kállay Miklós* földművelésügyi miniszter válaszában hangzott, hogy a segítőkésznek ki kell nyulnia a Tiszavidék felé és meg kell találnia a segítés módját. Ez a vidék kiesik a nemzetközi forgalom nagy utvonalaiból és ennek káros hatását megérzi az ország többi része is. A segítséget elsősorban a *vízutak kihasználásával lehet megszervezni*. A felsőtiszavidéki gazdák a buza tőzsdei minőségét is kifogásolják. De amióta minőségi termelésünk tért hódított, a minták szerinti vásárlás kezd előtérbe nyomulni a tőzsdei minőség helyett. A kormánynak reménye van arra, hogy a *világpiacon sikerrel tudja értékesíteni buzáinkat*. Végül a földművelésügyi miniszter hangsú-

lyozta, hogy a földnek nem szabad kicsuszni a mai földmivestársadalom kezéből. A kormány gondoskodni fog arról, hogy ez meg ne történhessék.

Délután az emlékhajó továbbindult és a partmenti községek apraja-nagya most is mindenütt ott állott a parton, hogy köszöntse a vendégeket. Ebéd után a hajón *Sajó Elemér* miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium vízügyi osztályának vezetője, előadást tartott a *Tisza szabályozásának, a Duna—Tisza-csatorna megépítésének problémájáról és általában a magyar hajózási kérdékről*.

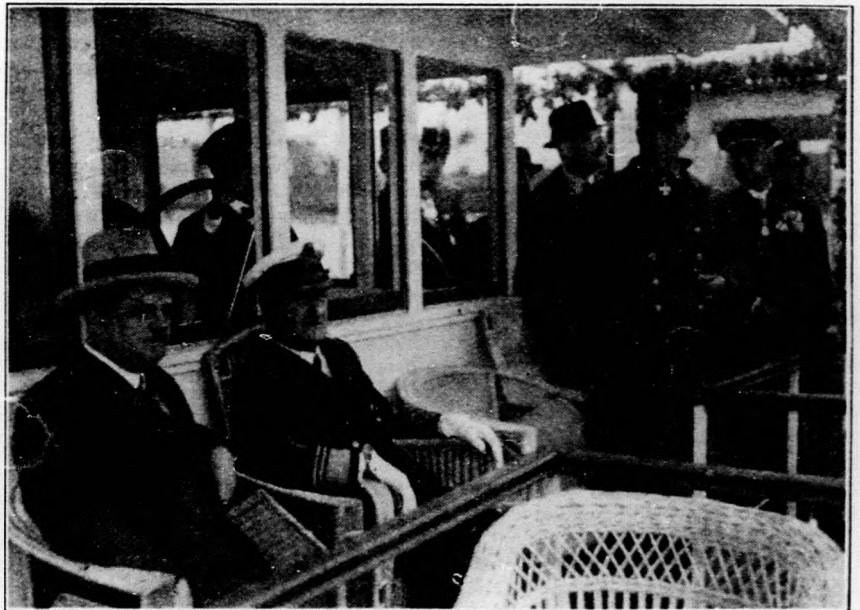
A tanulmányi uton résztvevőket hozó hajó hét órakor érkezett meg *Szolnokra*, ahol a törvényhatóság nevében *Alexander Imre* alispán rövid beszédben üdvözölte a vendégeket, akiknek nevében *Kállay Miklós* föld-

mivelésügyi miniszter köszönte meg az üdvözlést.

A Kormányzó Ur a hajózáson

Másnap, augusztus hó 30-án, uelőtt tíz órakor *Szolnokra* érkezett *Horthy Miklós* Kormányzó Ur. A Kormányzó Ur több ezer főnyi közönség lelkes ünneplése közben a város háza disztermébe ment, hogy megtekintse a *buzakiállítást*. Itt *Kuszka István*, a Szolnok-megyei Gazdasági Egyesület elnöke köszöntötte az államfőt, aki az üdvözlésre a következőkben válaszolt:

— *Azért jöttem Szolnokra meg nézni a buzakiállítást, hogy ezzel is aláhuzzam annak a fontosságát, milyen nagy jelentőséget tulajdo-*

Horthy Miklós Kormányzó Ur a tiszai emlékhajózáson.

A Kormányzó Ur mellett *Fabinyi Tihamér* kereskedelmi miniszter ül. A kép jobboldalán *József királyi herceg* áll.

nitok én is a Tisza hajózhatóságának. Nagyon örülök ennek a megmozdulásnak, mert tudom, hogy minden erősszpontosság csak áldásos termést hoz.

— Ha körülnézünk, azt találjuk, hogy mindenünk jó. Jó a tokaji borunk, kitünőek a lovaink, nagyon jó a búzánk, gyümölcsünk, csak nem eléggé törődünk azzal, hogy hogyan tudnók ezeket a kiváló cikkeket ügyesen értékesíteni, akár a belföldön, akár a külföldön. Erre kell tehát minden erőnket összpontosítanunk és teret szerezniünk a jó termés értékesítésére. A hajózás elsődrendű fontosságát történelmi példák is igazolják. Nálunk már a budapesti kikötő is nagy lehetőségeket rejt magában, ha ki tudjuk építeni megfelelő szállítási összeköttetéseinket. Kimagasló fontosságúnak tartom e vidék hajózásának fejlesztését. A víziutak hiányának következménye, hogy ennek a vidéknek gazdái kénytelenek kedvezőtlen feltételek mellett is piacra dobni terményeiket.

Beszéde végén a Kormányzó örömeinek adott kifejezést afölött, hogy ezen a vidéken is megmozdultak a gazdák és segíteni igyekeznek a helyzetben. Ennek az akciónak megindításával kimondhatatlanul nagy munkára vállalkoztak, de bizunk benne, hogy a magyar gazdák szivóssága és kitaratása diadalra juttatja a felmerült gondolatot.

A Kormányzó Ur ezután megtekintette a kiállítást, majd villásreggeli után, a Lukács Béla-hajóra szállt, mely elindult Csongrád felé. A hajón utaztak József és Albrecht királyi hercegek, Fabinyi Tihamér, Kánya Kálmán, Lázár Andor miniszterek, Preszly Elemér, Borbély György, Farkas Béla és Fáy István főispánok, Csongrád és Békés vármegyék vezetői, valamint a meghívott előkelőségek.

A Tisza mentén mindenütt emberek százai állottak, hogy lelkes éljenzéssel köszöntsék Magyarország Kormányzóját és a tiszai hajóút résztvevőit. Öt óraker érkezett a hajó Csongrádra, ahol a Kormányzó Ur kiszállt a hajóból. Az ünneplő közönség élén Szedlacek István apátplébános köszöntötte az államfőt, aki pár melleg szóval válaszolt.

Azonnal megindítandó munkák

A fogadtatás után a Kormányzó Ur autóba szállt és visszahajtatott Gödöllőre. A hajó pedig tovább foly-

tatta utját Szeged felé. Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter a hajó elindulása után a sajtó képviselői előtt nyilatkozatot tett a tárcája keretében azonnal megvalósítható munkálatokról.

— Haladéktalanul meg kell valósítani azokat a konkrétumokat, — mondotta többek közt — amelyek egyenkint talán csekélyebb jelentőségűeknek látszanak, de mindegyikük kézzelfogható üdvös eredménnyel jár. Ilyen konkrétumok a következők: A Tiszának Szolnoktól északra terjedő, még csak igen csekély mértékben hajózható részén ki fogom építtetni a vármegyék, az érdekeltek megbeszélte hozzájárulásának segítségével Tiszafüreden, Tiszaderzsén, Tiszabón, Nagykőrös és Törökzentmiklóson a Tiszához vezető utakat. További, a tiszai határállomásokhoz vezető utakat fogunk kiépíteni Csongrádon, Szentesen, Mindszenten és Algyőn. A legfontosabb problémája a Tisza áruforgalmának megfelelő átrakodók létesítése. Ebben a tekintetben a legközelebbi időn belül jelentős lépéssel fogunk előrejutni. Kiköveztetjük a szolnoki alsó rakodópartot. Tervbe vettük a Szentesen töltésszerű ut kiépítését és raktárhelyiségek megteremtését.

— A hajóutat felhasználtam arra is, hogy a velünk utazó szakértőkkel megbeszéljem a gabonatárházak kérdését, bár ez csak részben érinti tárcám körét. Tárcám körébe vág még a tiszai hidak kérdése is. Erre vonatkozólag a mai uton megállapodtam a szakértőkkel, hogy két hid megépítése a legsürgősebb; és pedig a földmunkák tekintetében már részben elkészült algyői hidon kívül egy felsőtiszai hid megépítése. Itt elsősorban Tiszapolgár és Tiszadob íohtenek tekintetbe. Egy-egy ilyen hid összköltsége két-, két és fél millió pengőt tesz ki és amint ezek az összegek előteremthetők lesznek, azonnal kivitelezniük a dolgot. A földművelésügyi minisztérium gondoskodni fog arról, hogy a jövőben rendelkezésre álló költségvetési hitelekhez mérten eltávolítsa azokat a gázlókat, amelyek Szolnok és Szeged között az egyébként hajózható folyamszakaszon, alacsony vízállásnál még esetleg akadályozzák a hajó útját. Beható gondoskodás tárgya továbbá a Szolnok fölötti Tisza-szakasz hajózhatóvá tételének előmozdítása, ami nagyobb összegek fokozatos befektetésével évek cél tudatos munkáját igényli.

A hajó közben folytatta útját. Sö-

tétedett, mire a gőzös Kistelek községhez érkezett. A parton örömtüzek gyultak ki. Kuruc lovasoknak öltözött legények vágattak a fák között, egy fiatal magyar legény pedig Trianon keresztjét törte darabokra és dobta az égő máglyába.

Dereglyén érkezett a hajóra Pity István dr. főszolgabíró, aki Kistelek és Felsőpusztaszer ajándékait hozta Fabinyi Tihamér miniszternek, a kerület képviselőjének. Egy 112 éves kulacsot, egy hatalmas pásztorbotot. Csörgő Károly csongrádi alispán Albrecht királyi hercegnek adott át ajándékot, egy remekbe készült díszfokost, amelyre rá van vésve: Ne bánisd a magyart! Már teljesen besötétedett, mire Szeged alá érkezett a hajó, amelyet most már mind több és több helyen fogadtak örömtüzzel. Fél tíz óraker kötött ki a Lukács Béla gőzös Szegeden, ahol Szeged város nevében néhány szóval üdvözölték az előkelő vendégeket, azután autóbusszokon a Tisza-szállóba szállították őket, ahol társasvacsora volt.

Agytröszt...

Ez is valami új csodabogár, jámbor magyar testvérem. Az agytröszt. A tomboló gazdasági forradalom legújabb terméke. Amerikában találták ki, a kegyetlen, a zsarnok, a leigázó trösztök hazájában, ahol a magyókék korlátlan étvágyu dinasztiai élnek, s ahol annyi a munkanélküli, mint a világ más részeiben együttvéve. A dollár hazájában, amely a nagy világháborút pénzelte, s a kiömlő vér bőségét az arany mohó gasszágával fokozta. Most inog ott is minden. Nincs tisztánlátás. A milliárdos nem mer a könyveibe nézni, mert nem tudja aktiv-e még, vagy már az árok mélyére bukott ő is, mint a buza-termelő farmer, akinek még a tavalyi termése is raktáron van. Mert vevő nincs rá. Vevő egyáltalán nincs semmire, mert csak egyből van sok, a munkanélküliekből, ami a bajt fokozza. S hogy az ne legyen, megalakult az agytröszt. Roosewelt elnök kezdeményezte a bizalmasaiból, s most szelében-hosszában alakulnak az agytrösztök. Pedig nem azokra volna szükség, hanem szivtrösztökre. Hogy belássák végre, mennyi gasszágot cselekedtek a szent önzés és sértellen arany nevében. Például nálunk is. A mi megcsontításunkkal. És hogy semmiféle agytrösztre nincs szükség, csak az egyszerű igazságra: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat! Meg arra, hogy: Mindnyájan egy atyának vagyunk a gyermekei! S ha ezt belátjuk, nem teljesedik be rajtunk a közmondás, hogy: Aki másnak vermet ás, maga esik bele... Mert bekövetkezett, ahogy az agytrösztök szomorú erőlködése mutatja... M. J.

MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

Reviziót!

A Magyar Reviziós Liga meghívására angol újságírók megtekintették a trianoni határokat és Balassagyarmat, Ipolyság, Tésa, Vámosmikola mentén saját szemükkel győződhettek meg a határvonalak esztelen és igazságtalan voltáról. — Moore angol ezredes, képviselő Miskolcon egy tiszteletére rendezett vacsorán, kijelentette, hogy miután a helyszínén győződött meg a trianoni határok tarthatatlanságáról, igyekezni fog meggyőzni az illetékes angol képviselőket, hogy mennyire sürgős feladat foglalkozni a magyar revízió kérdésével. — A Nemzetközi Újságíró Kongresszus alkalmából Budapesten járt francia újságírók magyarbarát csoportot alakítottak abból a célból, hogy Magyarország érdekében propagandát indítsanak. A munkát nyomban meg is kezdték és Georges Duceau előadást, Gandrey-Rety pedig rádiófelolvasást tartott hazánkról és a trianoni béke igazságtalanságáról. — A budapesti kongresszus elnöke: a belga Hermann Dons, hét cikkből álló sorozatot írt egyik legrégebb és legelőkelőbb belga lapba. Cikkeiben nyíltan és erélyesen állást foglalt a trianoni békeszerződés revíziója mellett.

A miniszterelnök a tapolcai jégkárosultak között

Gömbös Gyula miniszterelnök augusztus hó 30-án Gyömörey György főispán kíséretében Tapolcára érkezett, hogy megsejmelje a jégkárosult vidéket. A miniszterelnököt a kárvallottak élén Polgár Ferenc főszolgabíró fogadta, majd a miniszterelnök a főszolgabírói hivatal tanástermébe ment, ahol a károsult községek vezetői előtt Handlery Gyula dr., járási tisztiorvos, szőlőbirtokos üdvözölte és tárta fel a vidék szomorú helyzetét.

A miniszterelnök válaszában a többi között a következőket mondotta:

— Nem mint pártpolitikus jöttem ide, hanem mint magyar ember a magyar testvérhez. Nekem mindegy, hogy ellenzék ez a kerület, mert az én kötelességem az, hogy mindenkin segítsék, mert a miniszterelnök mindenkinnek az istápolója. Gyömörey György barátom, Zala vármegye főispánja, tájékoztatott arról, hogy az Isten milyen csapást mért erre a vidékre. Ugy látszik, igen sokszor jut osztályrészünkül az ilyen sorscsapás, de talán a kiválasztott népeknek ez a sorsa. De az a hitem, — mert Isten-félt ember vagyok — hogy a csapások súlyát el tudjuk viselni. Szeren-

csére az egész országban jó termés van. Ugy hiszem, hogy az itteni kárt pótolni lehet ilyen módon. Legyenek meggyőződve, hogy az adatok beérkezése után mindent megteszünk, hogy segítsünk.

Ezután a miniszterelnök lement az egybegyűlték közé, s a gazdák elmondották panaszait, majd gépkocsin Gyömörey György főispán kíséretében elindult a szőlőhegyek megtekintésére.

Nagyszabású gazdaggyűlés volt Kisújszálláson

A tiszántuli gazdák nagyszabású gyűlést tartottak szeptember hó 3-án Kisújszálláson a helybeli Gazdaszövetség rendezésében. Szomjas Gusztáv volt főispán azt a kérelmet intézte a kormányhoz, hogy jelentse be a külföld előtt a mezőgazdaság teljes fizetéseképtelenségét, bélyegeztesse le a külföldről visszavásárolt és ma pénzemberek kezén lévő zálogleveleket, hogy azokat vásárlási árnyomon szerezhessék meg a gazdák és az adósságokat a mezőgazdaság teherbíró képességének megfelelően szállítsa le. Moklár Kálmán református lelkész a kunhegyesiek 12 pontban összefoglalt kívánalmait ismertette. Kenyeres János országgyűlési képviselő türethetetlennek mondotta, hogy a pénztöke többet jövedelmez, mint a mezőgazdaság. A gazdától se törlesztést, se pedig kamatot ne követeljenek, mert helyzetük a jó termés ellenére rosszabb, mint az elmúlt években. Urbán Gáspár báró, képviselő mindenben azonosította magát az elhangzott gazdakövetelésekkel. Herczeg Béla országgyűlési képviselő a szabócsmegeyi kétpengős árpa és két és félpengős rozsárak tarthatatlanságáról beszélt. Vásáry József felsőházi tag a kartelek árpolitikáját bírálta. Vitéz K. Szabó Imre, Magyar Gergely, Monor Ist-

Kép a balatoni borhétről. Jókendvii poharazás Badacsonyan.

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet.

ván, Szatmáry Sándor kisgazdák, Eröss János dr. ügyvéd felszólalása után a nagygyűlés egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot, melyet küldöttség fog a miniszterelnöknek átadni.

VILÁGKRÓNIKA

A német nemzeti szocialista párt szeptember hó elsején Nürnbergben pártgyűlést tartott, páratlanul hatalmas és lelkes tömegek előtt. Az ünnepség tanúságtétel volt Hitler kancellár és nemzeti szocialista gondolat rendkívül nagy népszerűsége mellett. Hitler kancellár kiáltványt intézett az egybegyűltékhez, melyben kemény szavakkal ostromozta a volt pacifista-szociáldemokrata uralmat, mely az esküszegés és árulás uralma volt, majd nagyszerű szavakkal méltatta az új nemzeti szocialista állam kiépítését. A nürnbergi ünnep ismét bebizonyította, hogy a német nemzeti szocialista mozgalom erősebb, mint valaha és végleges berendezkedést jelent Európa németlakta területén.

Olaszország barátsági megemlékezési és semlegességi szerződést kötött Oroszországgal. Az új szerződés folytatása a négyes paktumnak, amennyiben kiegészíti annak működését. Olasz felfogás szerint ugyanis Európa ujjaépítése Oroszország és Németország részvétele nélkül lehetetlen. A világsajtó a szerződéstől a nemzetközi együttműködés előbbrevitelét várja.

Ausztriában tovább folyik a késhegyig menő harc a hatóságok és a nemzeti szocialista érzelmű tömegek között. Legutóbb Hofer Ferencet, a tiroli kerület volt nemzeti szocialista vezetőjét, egy politikai merénylet tettesét, három elvbarátja kiszabadította a fegyházból és olasz területre szöktette. A lakosság elősegítette a szökést. A szökevények Olaszországból Németországba mentek. A Dollfus-kormány rendkívül nehéz körülmények között folytatja működését, de el van szánva a végsőkig való kitartásra Ausztria függetlenségének megóvása végett.

Szőlősgazdák országos értekezlete Szegeden

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete az elmúlt héten tartotta Szegeden országos értekezletét. Baross Endre dr. gazdasági főtanácsos, az egyesület igazgatója, megemlítette, hogy a borfogyasztási adók 50 százalékos mérséklése nem elégítette ki a bortermelőket. Ezért kéri a borfogyasztási adó teljes eltörlését. Erről szőlő javaslatát egyhanguan elfogadták. Azt kívánta továbbá, hogy a bortermelő gazdátársadalom megsegítése érdekében olyan intézkedések történjenek, mint a *buzatermelő gazdák érdekében történtek*. Wolff Miksa a részgálickartel tevékenységét bírálta. Vitéz Górgyán Imre kérte, hogy a kormány kötelezze a Szeszértékesítő Rt.-t, hogy az emberi fogyasztásra szánt szeszt borpárlatból állítsa elő. Szlupár Pál javaslatára az értekezlet csatlakozott a csongrádi szőlősgazdáknak ahhoz a mozgalmához, hogy a gyümölcscefrefozás számára 50 százalékos adókedvezményt biztosítson a kormánynak.

Diczei Dezső borászati főfelügyelő, aki a földművelésügyi miniszter képviselőjeként jelent meg, kijelentette, hogy a kormány nagy áldozatok árán arra törekszik, hogy minél több bort vigyenek ki a külföldi piacokra.

Filléres gyorsvonatok szeptember 8. és 10-én

Szeptember hó 8-án, pénteken: Miskolcra Balatonfüredre (3 napos). A menetérti jegy ára 7 pengő 30 fillér. Erre a vonatra Mezőkövesden, Füzesabonyban és Vámosgyörkön lehet odamenet fel- és visszajövet leszállani. Budapesti állomásokon a le- vagy felszállás nincs megengedve. — Budapest Nyugati-pályaudvarról Debrecenbe. A menetérti jegy ára 4 pengő 70 fillér. — Békéscsabáról Debrecenbe. A menetérti jegy ára 4 pengő. Ennél a vonatonál odamenet a fel-, visszamenet a leszállás Mezőtúr, Gyoma, Mezőberény, Szajol és Törökszentmiklós állomásokon van megengedve. — Szegedről Debrecenbe (Ceglédén át). A menetérti jegy ára 5 pengő 30 fillér. Ennél a vonatonál odamenet a fel-, visszamenet a leszállás Kistelek, Kiskunfélegyháza, Kecskemét, Nagykőrös, Cegléd és Szolnok állomásokon van megengedve. — Budapest Nyugati-pályaudvarról Szegedre. A menetérti jegy ára 4 pengő. — Pécs és Kaposvárról Szegedre (kétnapos). A menetérti jegy ára Pécsről 9 pengő 10 fillér, Kaposvárról 8 pengő 50 fillér. Ennél a vonatonál a budapesti állomásokon való fel-, illetve leszállás minden megengedve. — Budapest Déli-pályaudvarról Kőszegre. A menetérti jegy ára Celdömölkre 4 pengő 50 fillér, Szombathely és Kőszegre 5 pengő 50 fillér. Ennél a vonatonál a celli bucsura való tekintettel Celdömölkön odamenet a le-, visszajövet a felszállás meg van engedve. — Győről Esztergomba. Menetérti jegy ára 2 pengő 20 fillér. A fel-, illetőleg a leszállás Komáromban van megengedve.

Szeptember hó 10-én, vasárnap. Budapestről Balatonfüredre, a Faluszövetség kiállítására. A menetérti jegy ára 3 pengő 50 fillér. — Szombathelyről Balatonfüredre. (Celdömölk, Ukk, Tapolcán át). A menetérti jegy ára 3 pengő 60 fillér. — Pécs és Kaposvárról Balatonfüredre. (Tab, Siófok, Szabadbattyánon

át). A menetérti jegy ára Pécsről 5 pengő, Kaposvárról 4 pengő. — Győr és Veszprémből Balatonfüredre. A menetérti jegy ára Győrből 2 pengő 90 fillér, Veszprémből 70 fillér. — Budapestről Pécsre. A menetérti jegy ára 5 pengő. — Budapestről Gyöngyösre. A menetérti jegy ára 2 pengő 40 fillér.

A pénzügyminiszter szerint a folyó adóknak gabonában való lerovása: nem járható út

Imrédy Béla pénzügyminiszter az adógabonáról, valamint a gazdaadóságok ügyéről legutóbb a következő nyilatkozatot tette:

— Az államháztartás mai helyzetében, amikor a legszükségesebb kiadásaink fedezésére megkívánt összegeket is csak a legkomolyabb erőfeszítéssel tudjuk előteremteni, a folyó adóknak gabonában való lerovása nem mutatkozik járható megoldásnak. Minthogy a kiadásokat nem teljesíthetjük terményekben, hanem pénzre van szükségünk, a beszolgáltatott gabonát azonnal értékesítenünk kellene, ami azt jelenti, hogy az államkincstár lépne fel eladóként vagy a belső piacon, — amiáltal közvetlenül nyomná az árakat — vagy pedig a rendelkezésre álló külföldi értékesítési lehetőségeket volna kénytelen a maga számára lefoglalni, ami viszont azt jelenti, hogy a külföldi keresletnek a megfelelő részét kapcsolná ki és így közvetve gyakorolná a belső árakra ugyanazt a kedvezőtlen hatást. Hozzájárul még a lebonyolítás természetesen nehézsége, bonyolultsága, költsége és az előállítható veszteségeknek nagyon is közel fekvő kockázata, amit éppen a mai súlyos állampénzügyi helyzetben nem lehet vállalni.

A gazdaadóságokról a miniszter a következőket mondotta:

— A gazdaadóságok kérdésében különböző tervezetek fekszenek a kormány előtt, amelyeknek leggondosabb vizsgálata most van folyamatban. A magam részéről majd akkor fogok érdemben nyilatkozni, ha mindezeknek a vizsgálatoknak az

eredménye teljesen kikristályosodva fekszik előttünk. Igen nagy horderejű pénzügyi, gazdasági és szociális kihatású problémáról van szó, amelyet minden vonatkozásban a leggondosabban kell mérlegelnünk és ezért kérem kell a közönséget, hogy különböző megoldási tervekről és a tárgyalások menetéről terjesztett híreket a legnagyobb óvatossággal fogadja. Azt azonban felesleges talán ismételnem, hogy a kormánynak változatlanul az a szándéka hogy ezt a kérdést azzal a legnagyobb sürgőséggel, amelyet a kérdésnek bonyolultsága megenged, nyugvópontra juttassa.

Mecsekaljának csak egy okos emberre van szüksége

Ott Baranyában, Pécs városnak, mintegy elővárosi részeiül Rácváros, Patacs, Magyarürög és Szentkut községekből 4000 hold területen és 2400 lakossal alakult ki a Péccsel állandó kapcsolat Mecsekalja nagyközség, amelyről a „Dunántul“ ujságból azt olvassuk, hogy Baranyának 200 és egynéhány gondokkal küzdő faluja közül — a majdnem összeépült pécsi piacra hordván mindent — most Mecsekalja a legboldogabb falu... A „Dunántul“ ujságírójának, Kisfaludy György ur, Mecsekalja nagyközség népszerű főjegyzője mondotta el a következőket:

— Mecsekalja községnek nincs szüksége semmire, csak... — itt a főjegyző szünetet tartott, majd mosolyogva folytatta: — csak egy okos emberre volna szükségünk, aki rá tudná venni a népet más gazdasági rendszerre... Tizenkét év alatt — kezdte magyarázatát — egyszer volt jó kukoricatermés, mégis azt vetnek minden évben... Mit vessünk mást? mondják — mikor az öregapánk is azt vetett... Olyan konzervatív ez a nép, hogy nem lehet rábeszélni az ujitásra. Ezért mondom én, hogy nincs semmire szükségünk, csak egy okos emberre... Itt van, hogy ezt el ne felejtsem, a gyümölcsstermelés! Több, mint ezer gyümölcsfát kiültettem, de rengeteg kárt okoznak azokban. — Mosolyogva legyint. — Így van! Megállt itt az idő felettünk!

Méhészkedjék

A méhészet kenyeret ad! A méhészetből vagyont gyűjthet! A méhészet a legjobb nyugdíj!

MÉHÉSZETI eszközökről árjegyzéket, szaklapból m u t a t v ányszámot kívánátra ingyen küld

„MÉH“ A Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezete Budapest, V., Arany János-utca 1/g.

Mézet, viaszot a legmagasabb napi áron állandóan vasárolunk!

Október hó 8-án nyílik meg Szekszárdon a „Faluszövetség” kiállítása

Szeptember hó 10-én zárul a Faluszövetség balatonfüredi kiállítása, de a Szövetség már teljes erővel készíti elő munkaprogramjának következő eseményét: az október hó 8—9—10-én rendezendő vármegyei jellegű kiállítást, melyet Tolna vármegye közintézményei és közönsége, továbbá a város lelkes támogatásával Szekszárdon rendez a Szövetség.

A kiállítás fővédnökségét Gömbös Gyula miniszterelnök, Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi, Kállay Miklós földművelésügyi miniszterek és Mayer János ny. miniszter, a Faluszövetség elnöke vállalták. A védnökök sorában helyet foglal Tolna vármegye valamennyi előkelősége.

A többszáz-tagu vármegyei rendezőbizottság vitéz Vendel István szekszárdi polgármester, kiállítási elnök és a Faluszövetség irányításával lelkesen dolgozik a siker érdekében. Tizenhét szakcsoportban kerül bemutatásra mindaz, amit Tolna vármegye gazdasági és kulturális téren produkál. Az állatkiállítás és díjazásán, melyet a Tolnavarmegyei Gazdasági Egyesület és a Vármegyei Gazdasági Felügyelőség szervez, a bonyhádi tájfajta szarvasmarha és a tolnatamási félvérsek felhajtásával olyan anyag kerül bemutatásra, amely országos viszonylatban is elsőrangú. Ugy az uradalmak, mint a kiscgazdák részéről tömeges bejelentés történt. A szekszárdi selyemgyár európai híru züme a kiállítás egyik főérdekessége lesz. A szekszárdi híres borok jókedvet és derüt fognak árasztani és nem kis mértékben fogják öregbíteni jó hírnevüket.

Teljesen újszerű lesz a Faluszövetség és Szekszárd város által kezdeményezett: Sárközi bokréta. A sárközi népviseletek és népszokások kerülnek bemutatásra 120—150 szereplővel. A rendezőség biztosította Paulini Bélának, az immár világhírű Gyöngyösbokréta rendezőjének közreműködését és ez biztosítéka annak, hogy valóban eredeti és értékes lesz a Sárközi bokréta, melynek közvetítésére a Faluszövetség felkérte a rádiót is.

Október 8—9—10-ike igen mozgalmas napjai lesznek Szekszárdnak. A pécsi daloskerület ekkor rendezi dalosversenyét, a szőlőbirtokosok országos naggyűlése és más fontos kongresszusok ugyanekkor zajlanak le. Fülléres gyorsvonatok az ország minden részéből szállítják majd a látogatókat, de megmozdul egész Tolnavarmegye és a Dunántul is. Nehéz feladatok várnak a rendezőségre, de vitéz Vendel István polgármester a

Faluszövetséggel karöltve, a töle megszokott buzgalommal vezeti az ügyeket.

Órffy Imre, a kerület országgyűlési képviselője, a legmelegebb érdeklődést tanúsítja a kiállítás iránt és azt teljes mértékben támogatja.

Szekszárd város megyei kiállítása nemcsak ünnepség lesz, de a magyar nép erejének, élniakarásának hatalmas megnyilatkozása. A magyar földben és a magyar lelkekben rejlő értékek épen a legsúlyosabb időkben bizonyítják be törhetetlen hitüket és

Istálló és magtár ablak drótbetétes üveggel.

»TITÁN« FELÜLVILÁGÍTÓK, ÜVEGCSEREPEK

minden égetett cseréphez,

MINDEN ÉPÍTÉSI ANYAG

STEINER BÉLA Budapest, Báthory-utca 16.

reményüket a jobb jövőben. A munka ünnepe lesz ez a kiállítás.

Nagy mértékben emelkedett a kereskedelmi növények vetésterülete

Most készült el az 1932—33-as vetésterület adatainak összeállítása, amely igen érdekes képet mutat arról, hogy milyen irányban történik a mezőgazdasági termelésnek a piaci igényekhez hozzásimuló átszerveződése. Az első érdekesség, ami megfigyelhető, hogy a buza vetésterülete a termelésnek a bolettán keresztül történő támogatása ellenére sem szaporodott, mert a 0.2 százalékos emelkedést nem lehet annak nevezni. Az előző évben 2.760.997 hold volt a buza által bevetett terület, a most záruló esztendőben pedig 2.767.832 hold. A gabonaneműek közül csak a rozs és az

árpa vetésterülete növekedett észrevehetőbben és pedig a rozsé 6.5 százalékkal. A gabonaneműek kisebb fajtái közül érdekes, hogy a köles által bevetett terület 22.621 holdról 15.834 holdra, vagyis 30 százalékkal esett vissza, ezzel szemben a tatárka vetésterülete 838 holdról 1248 holdra, azaz 48.9 százalékkal szaporodott.

Igen érdekes, hogy a gazdaközönység figyelmé fokozottan fordul a hüvelyesek és a kereskedelmi növények felé. A hüvelyesek közül feltűnő a magnak való borsótermelés feltűnő szaporodása. Itt a vetésterület 22.098 holdról 30.325 holdra, pontosan tehát

Hindenburg birodalmi elnök és Hitler kancellár egy katonai ünnepélyen.

37.2 százalékkal ugrásszerűen emelkedett. Ez elsősorban a külföldi számlákra történő bérmagtermeléssel van összefüggésben. Ugyanígy megfigyelhető a *lencse termelésének felkarolása*, ami ugyszólván néhány esztendőnek az eredménye. A legutóbbi esztendő vetésterülete 20.992 hold volt, szemben az előző évi 14.239 holdal. Más szóval a lencsével bevetett terület egy év alatt 47.4 százalékkal növekedett.

A kereskedelmi növények közül a *kömél* bevetett terület 171 holdról 252 holdra, vagyis 47.4 százalékkal, a *kenderé* 11.629 holdról 14.749 holdra, vagyis 27.2 százalékkal, a *máké* pedig 13.671 holdról 24.047 holdra, pontosan 75.9 százalékkal szaporodott. A *mák területének ez a megduplázódása*

az *idei máktermés értékesítése körül nehézségeket is okoz és a termelő gazdákat a közös értékesítés megszervezésére kényszeríti. A len* vetésterülete 20.7 százalékkal, a *napraforgóé* 12.5 százalékkal emelkedett. A *heréfélek* közül csak a lucerna vetésterülete mutat 6.4 százalékos szaporulást, míg a többieké valamivel visszaesett. A *paradicsom* termelésére használt területnek 4575 holdról 5420 holdra való szaporulata részben a gyárak feldolgozásával, részben pedig a külföldi érdeklődéssel van összefüggésben. A *fűszerpaprika vetésterületének 20.3 százalékos apadása* visszatükrözi azt a nehéz helyzetet, amelybe ennek a cikkünknek értékesítése jutott.

A baranyai magyarokról

Pécsi Pilch Jenő, a Képzőművészeti Főiskola tanára, hosszabb, igen érdekes cikket írt a pécsi „*Dunántul*”-ban, amelynek a *Baranya* ősmagyar népet jellemző egyik részletét alábbiakban adjuk:

A magyar nép *Baranyában a legtisztább típus*. Általában középtermetű, csinos, nyilt, *őszinte* nép. Többféle változata található; a legrégebb ma is élő település talán az *ormánysági magyar*, mely a *honfoglalás korabeli* ősi jellegét, magyarságát erősen tartja; sajnos, ma már az *egyke* folytán erősen kipusztulóban van. Ugyancsak ősi eredetű törzsvadéka a *pésváradi, várkonyi* magyarság, míg a *Hosszúhetény, Somogy, Vasas* vidékiek már nem oly tiszta fajta. Rendkívül szép típus a *püspökbogádi*. Termetes alakuak, mindig arányos test, finom kis kéz és láb jellemzi őket. A fej gömbölyded, gyakran mongoloid jellegű nagy szemek, erősebben kiálló fofacsontok s a kicsi száj *keleti eredetet* árulnak el már első pillanatra. Az egyebütt lakó magyarok keverték.

Az *Ormányság* népe — orman törökül *erdőt* jelent — földmivelő, szokásaiban egyszerű. Ruházata *fehér*, valami arisztokratikus előkelőség és választékosság jellemzi. Nem tarka, hanem nemesen egyszerű. A leányok hátrafésülük hajukat s fonatban szalagba kötik, mely hosszan lóg le hátukon. Bluzuk a nyakat szorosan zárja. Huzott s a másfél méter hosszú ujj a könyöknél vissza van kötve s színes szalaggal, vagy himzéssel zárul. Szoknyájuk „*bikla*” néven ismert, a láb-szár közepéig ér, alóla az alsó *csipkéje* kilátszik. Két egybevarrt selyem, vagy kásmir kendő a kötényük. Fehér gombos harisnya és „*krájcáros*” (a sarok ilyen) fekete félcipő egészíti ki emé bizonyára őseredetű népviseletet. A menyecskék viselete egyezik a leányokéval, csak kontyba kötik

hajukat, erre illesztik színes „*fékötőjüket*”. A férfiak viselete is *fehér*, „*ránkos gatyá*”, a gombos pruzlik divik s derekukra, nyakukba színes kásmir kendőt tűznek, pörge kalapot hordanak. A *gyász* színe teljesen *fehér*, ami kétségtelenül keleti, mongol szokás. Kézmuipari tevékenységük főként a textiliákban nyilvánul meg, azonban igen szép kivitelű fadaragásokat, székeket, „*szökröny*”-öket, rokokókat találunk még ma is. Meg kell emlékeznünk, mint különösről, az ormánysági talpas házakról s a régi vályogházak szép, nemesen empire izű homlokzatáról.

A *hegyháti* magyar erőteljes, szivós faj, ruházata tekintetében rendkívül változatos. A nők ruházata gazdag, bőséges. A sok és kikeményített alsósoknya felett erős mustrāju. sűrű ráncu selyem, kásmir szoknyát hordanak, kötényük, mellsük gyakran bársonyból, selyemből készül. Az ing rendesen ujjas s gazdag díszítésű, melyen felül kendőt vagy mellést viselnek. A leányok hajfonatukba szalagot kötnek, a menyecskék kendőbe kötik fejüket. *Püspökbogád, Hosszúhetény* nemcsak a *legszébb magyar fajta* megnyilvánulása termet, arc, szép arányok tekintetében, hanem ruhaviselet tekintetében is a legpompásabb, legünnepélyesebb tán Baranyában. Mai megnyilvánulása a multhoz képest, sok változáson esett át. Kissé sok már a gyáripari termék alkalmazása a kézimunka rovására. Itt is széles, bő selyemsoknyával találkozunk, mely alatt sok ki-

keményített alsósoknya van, a cifra félcipő és a „*csöcsös*” harisnya. Fehér ujjas ingük fehéren kivarrott, csipkével bőven díszített. Kötényük gazdag himzésű, vagy mustrāju selyemből való. Kendőjük nagy virágos, melyet vállukon átkötte hordanak. A haj a leányoknál befonott, tarka, szalagokkal díszített. A férfiak *feketében* járnak. Ami a baranyai magyarok népművészeti tevékenységét illeti, sokhelyütt fellelhető a fadaragás, az apróbb butorok átrakása, festése, — rokka, szökröny, szék — a bocskai *Bagó* bácsi által a 90-es években volt divatos faragott fokos, stb., — mind igen szép, továbbá a sötétbarna alapu *gyüdi* kerámia is. A pécsi *Zsolnay* gyár produktumai már nem népművészet, hanem abból kiváló művészi érzékkel *felfinomult* magasabb művészi tevékenység eredményei.

Könyörgő vers a — végrehajtóhoz

Kecskeméten éldegél valahol a külvárosi részeken egy *Szécsényi N. János* nevezetű kis fűszerkereskedő, aki kilenc gyermek apja, s arról is nevezetes, hogy a portékáit rigmusokban szokta ajánlani, az ügyeit is mindig rigmusokba szokta összefoglalni. Valamiféle kihágási-sor miatt most vagy 10 pengő bírságot kellett leszurkolni szegénynek, s ezen szomorú alkalomból a következő verses fohászt írta a városi végrehajtóhoz:

*Dragollovich urat alázattal kérem,
Tessék elengedni az én büntetésem!
Nem voltam én bűnös, Isten látja lel-
kem,
Csak egy gomosz ember hozott bajba
enqem.
Egész életemben igaz uton jártam,
A sikert, szerencsét csakis ettől vár-
tam;
Ámde la sors keze mostoha lett hoz-
zám,
S a gondok ecsetje rajzolgatja
orcám.
Kárba veszett eddig minden fáradsá-
gom,
Kicsiny vagyontámnak csak romlását
látom.
Kilenc gyermekemet addig nevelget-
tem,
Ez élet tengerén hajótörött lettem...
Dragollovich urat tisztelttel kérem,
Tessék elengedni az én büntetésem!
Borzasztó az élet, Istenemre mondom,
S ez a tízpengős is enyhíti a gondom.*

Vagyok kiváló tisztelettel
Szécsényi N. János
a pénze hiányos.

A büntetést mégis le kellett fizetni. A végrehajtókat nem hatja meg semmiféle rigmus. Az öreg-apák az „ilyen” világról mondták: „*Kutyakutyánszki világ ez!*”

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad **Barna-bank**, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

Látogatás az új budapesti Duna-híd bölcsőjénél

A mai munkanélküli világban az újságíróknak is ünneppnapja van, ha útja olyan helyre vezet, ahol jókedvű munkát, megelégedett arcokat láthat. Másfél hónapja, hogy megindult a budapesti Boráros-téri híd régen várt építése, kimentünk tehát egy kicsit körülnézni.

Az építkezés helye szigorúan el van kerítve, idegen nem juthat még a közelébe sem. A telepen barakképületek sorakoznak: mérnöki iroda, laboratórium, munkáslakás, gépház. A felhalmozott deszkákon, gerendákon, vasalkatrészek munkások dolgoznak. A Duna mellett nagy, öt méter mély gödört ástak, egészen a víz színéig. A gödört állványok veszik körül, ez a tulajdonképpeni munka helye: itt lesz az eljövendő híd parti pillére.

A főmérnök kalauzol és előadása közben apránként kibontakozik előttünk az egész hidépítés érdekes munkája.

Gyermekkoromban sokat törtem a fejem rajta, vajjon hogyan építik meg a hidnak óriási pillereit a víz alatt.

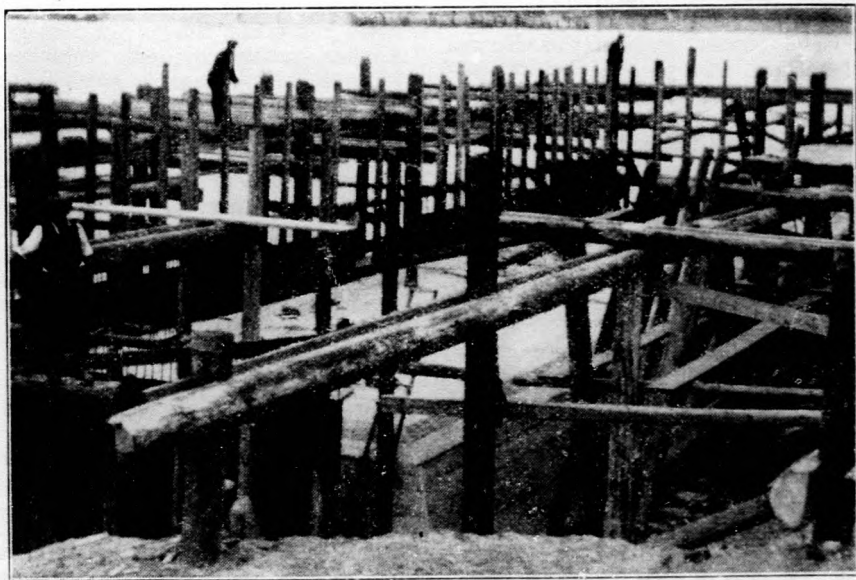
Valahogy úgy képzeltem el a dolgot, hogy a Dunát nagy gáttal visszazsaszorítják, hogy leszállhassanak a mederbe dolgozni. Most végre kielégült a kíváncsiságom ebben az irányban. A főmérnök elmagyarázta, hogy a híd, úgynevezett caisson-rendszer szerint épül. Persze, ezek hozzánerítettöknek kinaiul van. Pedig a megértése nem nehéz. A caisson-rendszerű hidépítésnél a munkások egy caissonnak nevezett, óriási vasbetonharangban szállnak le a víz alá. A több, mint huszonkilenc méter hosszú és mintegy kilenc méter széles vasbetonharangból sűrített levegő szorítja ki a vizet, hogy az alatta dolgozó munkások szárazon dolgozhassanak. A caisson teteje át van furva és onnan vastag vascső vezet a felszínre. Ezen a vascsővön keresztül szállnak le a munkások a caisson belsejébe és ezen préselik be a sűrített levegőt is. A pillér építményét a caisson tetején építik és amint a caisson mélyebbre és mélyebbre kerül a vízbe, úgy növekedik a pillér építménye is. Persze ebből fentről semmi sem látszik: hiszen a pillér „lefelé nő”, a caisson száll vele lefelé a mélybe, amint a munkások vájjuk alóla a földet. Mikor aztán az ezer tonna súlyú betonharang elérte a kívánt mélységet, a tetején is felépült már a pillér. Ekkor a vascsővön keresztül, amelyen eddig a munkások közlekedtek, megtöltik a caisson üres belsejét is betonnal, kihúzzák a pillér építményének közepéből a vascsövet, a helyén támadt lyukat is betöltik és készen áll az alapépítmény.

Mindez elég egyszerűnek tűnik így

elmondva, de ha az ember látja a már készen álló vascsöveket, amelyeken keresztül a munkások a mélységbe ereszkednek és elképzeli az ott folyó nehéz és veszélyes munkát, akkor tudja csak méltányolni egy caisson-munkás teljesítményét.

Egyelőre nyolcvan-száz munkás dolgozik itt. A caissonnak még csak a faváza áll a Duna mellett ásott óriási gödörben. Persze itt készítik el az ezer tonnás vasbetonharangot, hiszen készen ideszállítani szinte megoldhatatlan feladat volna. A munkások jókedvűen tornásznak a nyaktörő állványokon le és fel és cipelik, ácsolják a caisson körül készülő állvány óriási gerendáit. A gépház is csaknem teljesen felszerelve, a csatorna is félig készen, amelyben a sűrített levegőt vezető vastag cső vezet majd a gépházról, ahol a sűrített levegőt állítják elő a caissonig. Persze megkezdődik majd a caisson-munkások szerepe, akik itt egész külön elbánásban részesülnek. A veszélyes munkára való tekintettel az egész építkezés alatt egy csepp szeszt sem szabad inniok, itt kell lakniok a telepen, hogy állandóan szigorú ellenőrzés alatt lehessenek. Pár hét múlva már megindul velük a gigászi harang a mélybe és tavaszra már elkezdik a híd második pillér építését is s ugyanekkor elkezdik a híd vasalkatrészeinek a szerelését is a budai part felől. Körülbelül 800 vagon vasalkatrész szükséges ehhez az új hatalmas hidhoz, amiből már körülbelül 400 el is készült.

A. N.

Kép a budapesti Boráros-téri híd építkezéséről.

A harang faváza a köréje épített állványok között olyan, mint egy óriási doboz.

Érdekességek mindenfelől

Kanadai jelentés szerint: ott egy-két éven belül újból megengedik a bevándorlást. Kanada ugyanis jelenlegi gyér lakosságával képtelen akár belső, akár külső adósságait megfizetni s így elsőrendű érdeke főleg rokonfajokkal emelni az ország lakosságát. — A hollandusok ősi református egyetemén, Utrecht-ben Papp Lászlót, a szentesi református lelkész fiát doktorrá avatták. 104 éve annak, hogy Utrechtben utódjára avatták magyar diákok doktorrá, névszerint Komáromi-Csipkés György és Verencei József voltak ezek. — Belot francia tudós 330 millió évre becsüli a föld korát, Ta-neth tanár viszont a világegyetem korát 500—3000 millió éven tételezi fel. Jves angol elektromérnök olyan készüléket talált fel, amelyet tökéletes domboru mozgóképeket tud előállítani. Az alakok úgy jelennek, úgy mozognak, mintha husból és vérből lennének. — Argentínában visszaállították a halálbüntetést. — A mandzsuriai Charbinban hatezer japán leány kelt egybe hatezer Mandzsuria-ba helyezett állami alkalmazottal. A fiatalok az esküvő előtt csak néhány nap előtt ismerkedtek meg. A tömegházasságot a japán kormány közvetítette s előzőleg Japán több nagy városában feleségképző-iskolát nyitottak. — Kanadában a magyarlakta Lethbridge környéki Valcan mellett 101 nap alatt ért be a Red Bob-fajta buza. Április 21-én vetették el és július 31-én már annyira beérett, hogy aratás-cséplő combine-géppel (olvassd kambájú) levághatták.

SZŐLŐTERMELÉS ÉS ÉRTÉKESÍTÉS

Irja: IRSAI M. JÓZSEF szőlőgazda.

Hiresebb csemegezőlőfajok szakleirása.

Három-négy év óta, hogy a szőlősgazdatársadalom, a borárok hallatlan lezuhanása és az export csökkenése folytán, rájött arra, hogy az egyoldalú bortermelés előbb-utóbb egész sereg birtokost a tönk szélére juttat és mindinkább belátta azt, hogy a mai változott viszonyok között nem csak tisztán bor-, hanem *étkezési*, illetve finomabb *csemegezőlőtermelésre is be kell rendezkednie*.

Ez az egészséges irányzat, — mely eleinte csak szerény keretek között indult meg — ma már igen nagy népszerűsége telt szert, mind több és több bortermelő igyekszik csemegezőlővesszőket beszerezni és meglévő silány bortermő szőlőjének körülbelül egyharmadát finomabb és jobb árban értékesíthető csemegezőlőfajtaikkal betelepíteni.

Ez az áttérés történhet oly módon, hogy az előregedett borszőlőtökéket kidobják és a talajt megfordítva, be trágyázva, helyükbe sima vagy gyökeres vesszőket raknak le. Ez a hosszadalmasabb eljárás, mert csak rendszerint 3 év múlva kezd az új szőlő valamit teremni.

Jóval gyorsabb eredményre vezet az a szaporítási mód, hogy az öreg tökéket fejt levágják és az ugynevezett *nyakoltással* állítják át a borszőlőt csemegezőlőre. Ennél a műveletnél, jól betanított, ügyeskező munkásokkal, 90—95 százalékos fogamzást is el lehet érni és ami a legfontosabb, mindjárt a beoltási évben a tökéket egy részén már mutatkozik is kisebb termés, majd a második esztendőben már elég szép fűrthozam tapasztalható, tehát az új csemegezőlőterület már kezd vissza is fizetni az átállítási költséget.

Igen sok bortermelő még mindig idegenkedik a csemegezőlőszaporítástól, főként azért, mert *nem ismeri a csemegefajokat*, nem bízik azokban és sajnál egy-egy finomabb értékes csemegezőlő-simavesszőért 20—25 fillért fizetni.

Már pedig nagyon fontos, hogy csakis a legjobb, fajtiszta vesszőket vegyék meg a gazdák, — *nem sógoromától, piacm, garancia nélkül* — hanem államilag szigorúan ellenőrzött vesszőtermelő telepekről.

Aki silány, „olcsó“ vesszőt vesz,

arra tényleg ráillik a *fősvény többségtől* költ közmondás, mert ha betelepíti vele területét és kidobálja borszőlőit, alig fogamzik meg 30 százaléka az oltásoknak, *mindenfélre vegyes, nem szelektált, rugós fajtájú vesszőket szaporított el*, tehát 1—2 év után kezdheti újból, — tetemes károsodás után — a finomabb vesszőkkel való újabb oltásokat, vagy ültetéseket.

Minden gazdát érdekel a legjobb csemegefajok szakleirása, mivel pedig drága szakkönyv nem mindenkinek állhat rendelkezésére, ezuttal megkezdjük a legnépszerűbb és *szaporításra legalkalmasabb fajok* ismertetését.

Külön soroljuk fel a régebbi fajokat és külön az újabb *Mathiász és Kocsis* hibrideket, érési sorrendben.

Ezeket a szakleírásokat tartalmazó lappéldányokat külön összegyűjtve, tegyék el gondosan gazdatársaink. Ha azután valamilyen szőlőfajtról vita támad, vagy venni akarnak vesszőket, egyszerűen elővehetik az összegyűjtött lapokat és a szükséges adatokat gyorsan megtalálják benne.

Csaba-gyöngye. Stark Adolf *békéscsabai* bortermelő állította elő szelektálás és magonckitenyésztés útján. Ezért is hívják *Csaba-gyöngyének*.

Rendes virágzás, kifogástalan időjárás esetén július hó vége felé beéri. Mint a régi krónikások leírásai mondják, *a híres júliusi Annabálakon* nagy feltűnést keltett ez a csemegefaj új korában, amidőn is mint nagy újdonságot *forinttal* is fizették fontját. Tökéje: közepes. Vesszője: pirosas. Fürtje: kissé lazás, hengeresen hosszukás. Bogyói: zöldessárga színűek, ahol a nap éri, rozsdásan foltosak, közepes nagyságú, gömbölyűek. Ize finom muskotályos, édes. Hosszu csaposan metszik. Mint korai faj, igen értékes, közeli városokba szállítva, piacozásra nagyon alkalmas. Hibája, hogy bogyói, — talán épen tulfínomságuk miatt — puhahéjuak, könnyen hullanak és a nagyobb szállítást nem bírják. Igen alkalmas apaszőlő az új fajok előállításánál. Szaporítani érdemes.

Kossuth Lajos. Ezt is Stark állította elő. Augusztus elején érik. Tökéje: erős. Vesszője: hasonló. Levele közepes nagyságú, haragoszöld. Fürtje: gulaalakzatú, jó erőben lévő szőlőben igen nagy. Bogyója: sárgás, igen nagy, édes, zamatos. Héja: ke-

mény. Jól szállítható. 2—3 szemre metszik. Nagyon bőtermő, nemes, korai, értékes faj, lugasmivelésre igen alkalmas.

Passatutti. Egyéb nevei: Chasselas musqué anfidus. Érik: augusztus hó végén. Tökéje: közepesebb erősségű. Vesszője: szürkés-vörhenyes, ugyan-csak gyengébb növéssü. Levélzete: jellegzetes márványozott, kicsi, finom, felül csupasz. Fürtje: kicsiny, vagy közepnagyságú, hol hosszús, hol tömb-szerű, tömött. Bogyója: sárgás, a napérte oldalán rozsdás, finom muskotály zamatu, édes féleség, ropogós. 1—2 szemre kell metszeni. Szaporításra ajánlható, mint korai csemegezőlő, mely a több napos szállítást is elbirja, jó csomagolás mellett. Lugasmivelésre alkalmas.

Muscat Ferdinand de Lesseps. Származása: Royal Muscadin és Strawberry Scented (amerikai) keresztezése. Mint különlegességet Mathiász János szőlész hozta be Belgiumból. Érik: szeptember elején. Tökéje: erős. Vesszőzete: közepes erős. Olykor bokrosodásra hajlók a vesszők és gyakori a kettős rügy rajtuk. Izületei rövidek. Levele: közepnagyságú, vállas. Néha hengeres, laza. Bogyója: arany-sárgás, hamvas, eléggé nagy, hosszukás alakú, ize rendkívül finom, cukorédes, erősen muskotályos, lédus. Hosszu csapra, vagy rövid szálvesszőre metszik. Erős talajt és melegebb, védett helyet szeret. Jól szállítható.

(Folytatjuk.)

Gyűjtsük az anyarozsot

A rozsoknak „anyarozs“ néven ismert gombája (*Claviceps purpurea*, *Secale cornutum*) fontos szerepet játszik a gyógyászatban és a vegyészeti gyárak nagyon keresik az anyarozsot. A mai alacsony rozsárak mellett a gazdák jelentős mellékjövedelemhez juthatnak, ha a rozsban található anyarozsot értékesítik. Az anyarozsot lábón álló rozsból és kereszteléből, tehát a kalászkökből kiszedve is lehet gyűjteni, de nincs elkésve a gyűjtés a cséplés után sem, mert a cséplőgép az anyarozsot az ocsu közé osztályozza, ahonnan ki lehet válogatni. Sőt az anyarozs kiválasztása kívánatos azért is, mert nagyobb mennyiségben az állatokra is mérgező hatású volna. Az anyarozsot — akár kalászból, akár ocsuból kiválasztva gyűjtöttük — elszállításig száraz, sötét helyen, jól záró bádogdobozokban, vagy elkötött üvegekben kell tartani. Az értékesítés nem ütközik nagyobb nehézségekbe, mert nemcsak a hazai vegyészeti gyárak biztos vevői, de kivételi cikk is. Az anyarozs gyűjtésére, eltartására és értékesítésére nézve *készséggel adnak felvilágosítást a vidéki mezőgazdasági kamarák (Kaposvár, Győr, Miskolc, Debrecen és Kecskemét) és a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi és növényforgalmi irodái is.* (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.)

NIAGARA magasnyomású permefezőzők

legjobb, legmegbízhatóbbak.

Gyártja: Király Alajos utóda Király Sándor
Budapest, VI., Felsőerdősor-u. 6. sz. Alapított: 1874.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tengeriszár takarmányértéke

Az ország egyes vidékein kevés a téli takarmány. Ezzel szemben a tengeri majdnem mindenütt lombos szárat nevelt s így tengeriszárból nagy termésünk van. Indokolt tehát figyelmet fordítani e fontos anyagra, mely jelentékeny állati tápanyagot rejt magában.

Az idejében levágott kukoricaszár tápértéke megközelíti a gyengébb minőségű szénáét és feleannyi keményítőértéke van, mint a buzakorpanak.

A tengeriszár takarmányértékét egyébként a tengeri fajtája, levéltételek mennyisége és a levágás időpontja is lényegesen befolyásolja. Így a koránérő tengerifajták szárának nagyobb a tápértéke, mert ezekben finomabbak a növényi rostok. A levelesebb szár tápértéke is lényegesen nagyobb, mint a csekély levéltetűé, mert a tengeriszár főtápanyaga: a cukor a levéltetben van elraktározva. Ezért nagyon ügyeljünk arra, hogy hordás közben ne hasadozzanak le a levelek és ha mégis lehullanak, azokat gondosan gyűjtsük megint össze. Nagyon fontos az is, hogy a szárat a csövek letörése után azonnal vágjuk le és száraz helyre raktározzuk el. A szántóföldön levágatlanul hagyott szárból eltűnik a cukor; így pontos vegyelemzések szerint novemberig a tápanyagtartalom felére esik, amennyiben októberi tengeriszár átlagban 26, a novemberi 14 keményítőértéket tartalmaz. Ha a tengeriszárat a szántóföldön hagyjuk és így az az őszi esők prédájává lesz, akkor csakhamar meg is penészesedik, minek következtében izletessége fellette sokat szenved.

A tengeriszárat levágás után azonnal is fel lehet etetni. Így legnagyobb lesz a fáthatása.

A frissében fel nem etethető mennyiséget legjobb besavanyítás után konzerválni. Ezzel se helyes sokáig várakozni, hanem a levágás után lehetőleg azonnal kell eszközölni, mert különben kiszárad és megpenészesedik, amikor már izletes, kifogástalan savanyított takarmány se készíthető belőle. A tengeriszár igen olcsón és könnyen konzerválható verelés által ott, hol a talajvíz nem magasan áll és az altalaj vízáteresztő. Ha talajunk nem ilyen, akkor a föld felett rakjuk kazalba, azaz a zombolyai módszert vegyük igénybe. A megtíport kazal oldalát szalmafalazattal vesszük körül, tehát tulajdonképpen föld feletti, szalmából készült vermet építünk a tengeriszár-kazal köré, tetejére pedig lehetőleg sok földet hányunk, hogy a levegő a

tengeriszár közül a nyomás következtében kiszoruljon. Ennek a zombolyai módszernek egyetlen hátránya az, hogy magasra kell adogatni a leföldeléshez szükséges földet, egyébként azonban igen értékes téli takarmányt nyerünk általa.

Fontos, hogy a vastag szárrészek közt üres helyek ne legyenek és így sok levegő ne maradjon a veremben (kazalban), mert akkor megpenészesedik és megecetesedik a takarmány és nem a kívánatos tejsavas erjedés indul meg. A levegő kiszorítása biztosabban sikerül, ha a tengeriszárat megtépetten rakjuk a verembe, illetőleg a kazalba. Szártépőgép hiányában a szár szecskázása is tekintetbe jöhet, ez azonban nem olyan jó, mint a tépés, mert keresztbe vágja a vastag szárat, míg a tépőgép a szárat hosszában is rostjaira hasogatja.

Cukorrépatermelő gazdaságokban a tépett szárat leveles cukorrépakoronával vagy répaszelettel rétegezve is lehet bevermelni. Így a levegő kiszorítása még biztosabb, másrészt a takarmány izletessége még nagyobb lesz.

Ismételjük: a besavanyított szár állatainknak kedvelt takarmánya, mert puha, könnyen rágható, izletes. Ezért az állat minden ízék visszahagyása nélkül elfogyasztja, míg a szárazon elébe tett kévének jelentékeny része a trágyadombra kerül.

A vemhes kanca takarmányozása és ápolása

Természetes, hogy a vemhes kancát jobban kell táplálni, mint többi lovunkat, mert hiszen az ő szervezete e többlet árán tudja csak magzatát felépíteni. A lótenyésztők legnagyobb része 1/2—1 kg. abrakpótlékot juttat a vemhes kancának.

Gondoskodni kell arról is, hogy legyen a kanca takarmányában elegendő *mész*. Nyáron a zöldtakarmányok biztosítják a mész kellő mennyiségét, de télen — különösen jó réti-széna híjján — minden kilogramm abrakra indokolt két deka izsapolt kretát számítani.

Ügyelni kell arra is, hogy a magzat növekvését irányító A és D vitaminok ne hiányozzanak. Ha zöldtakarmányt, vagy jó (de nem kilugozott vagy savanyu) szénát fogyaszt a kanca, esetleg ennek hiányában na-

ponta pár kg. murokrépát adunk neki, akkor bőven juttathat magzatába is testnevelő és csontképző vitamint, de ellenkező esetben gyenge testalkatu, csekély életenergiájú és angolkóros csikót hoz a világra.

Helytelen azonban a kanca tultáplálása. A „hizlalt” kanca, mint tapasztalt lótenyésztők állítják, súlyos szünelési nehézségek árán, rendszerint gyenge, betegségekre hajlamos csikót hoz a világra.

A szükséges tápanyagmennyiséget ne terimés, felfuó, penészes, tulhídeg, dohos vagy erjedő takarmányokban adjuk a vemhes kancának, hanem lehetőleg egészséges réti-, lucerna-, lóhere-, baltacimszénából, zab, tengeri, hüvelyesmag, olajpógácsa, korpa keverékéből és némi murokrépából álljon napi takarmánya. A vemhesség utolsó hónapjaiban különösen indokolt olyan takarmányok adagolása is, melyek a béltartalomra lágyítólag hatnak (répa, korpa, melasszkeverék), hogy a székrekedés elkerültesék.

A vemhes kancát kiméletesen kell kezelni; a hasfalakat ütés-rugás ne érje, a kanca az ajtófélfába ne ütközzék és a sikos uton el ne essék.

A vemhesség 7-3-ik hónapjáig minden korlátozás nélkül végezheti megszokott munkáját, de ettől kezdve fokozatosan mentesítsük mindazoktól a munkáktól, amelyek a szivvre és a tüdőre különösen nagy feladatok rónak (súlyos teher indítása, gyors vágta, ugratások). De még a vemhesség utolsó hetében se szabad a vemhes kancát tétlenségre kárhoztatni. Nyugodt, egyenletes, mérsékelt munka róható a kancára az ellés napjáig, ez nem árt, sőt ellenkezőleg: kedvező hatással lesz az ellés kimenetelére. Régi tapasztalat, hogy a vemhesség alatt keveset mozgatott kanca nehezen ellik.

Fontos még a mérsékelt meleg, légvonatmentes istálló, a tágas fekvőhely és a bőséges alom.

Apró jó tanácsok

A nyers fogyasztásra szánt gyümölcsöt — ha kell, létrára állva — mindig kézzel kell leszedni. Az azonnali feldolgozásra szánt gyümölcsöt rázással is leszűretelhetjük. Önmaga ellen vét az a gazda, aki a gyümölcs szedésénél a levelekre, rügyekre és gallyakra nincs tekintettel, aki letördelésüket szó nélkül hagyja, sőt karóval verés és kövel hajgálás után szed gyümölcsöt. Így nemcsak a gyümölcsöt teszi értéktelenné, hanem a letördelt rügyekkel, gallyakkal a következő év termésének egy részét is leszedte. A diót és mo-

CIFKA JÓZSEF

Borsajtók

Borszivattyúk

Bortömölök

Borszűrők sfb.

pinceszőlő gazdasági cikkek

A bor kezeléséhez és forgalombahozatalához szükséges összes anyagok és eszközök. **BUDAPEST, V., Vilmos császár-ut 48. Telefon 22-8-92.**

HETI TEREFFERE

Mégis mozog a föld...

gyorót akkor szedjük le, ha burkából már kiválik. Ezeket szedés után széttergetve, száraz, szellős helyen többször átforgatva szikkasztani kell. A gyümölcszüretelés közben ne feledkezzünk meg a jövő évi termés ellenségeinek irtásáról se. Ne mulasszuk el naponta felszedni a lehullott férgecs gyümölcsöt. A fa törzsére kötözött hernyófogó kötelet szeptember végéig hagyiuk a fán. Addig két hetenként cseréljük fel ujjal, a régít pedig a bennük meghuzódó sok kártevővel együtt azonnal égessük el. A gyümölcs eltartására szolgáló helyiséget alaposan tisztítsuk ki, kénezzel fertőtlenítsük, azután szellőztessük. A fákon fejlődő taplógombákat vágjuk ki a kéregből, a keletkezett sebhelyet pedig kenjük be fakátránnyal.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Lótenyésztési kiállítás Makón.

A makói kiállításon a csanádmegyei gazdák a mezőhegyesi tájfajta lótenyésztés legjobb eredményeit mutatják be a kiállításon. Ez a kiállítás, amely vásár jellegével is bír, szakkörökben nagy érdeklődést keltett s a külkereskedelmi hivatal propagandája alapján a külföldi érdeklődése is biztosítottak látszik. Különösen Németországból van sok előzetes érdeklődés és jelentkezés a makói lókiállításra, amely az eddigi vidéki lókiállításoktól eltérően nem a vásártéren, hanem a város belterületén külön e célra felépített kiállítási istállóban helyezték el.

Állatkiállítás Orosházán.

Az elmúlt héten zajlott le Orosházán a két napig tartó mezőgazdasági állatkiállítás és vásár. A kiállításra körülbelül ötszáz darab tenyészállatot szállítottak. A megnyitó ünnepségen Csizmadia András országgyűlési képviselő üdvözölte a földművelésügyi miniszter képviseletében megjelent Pócs Béla dr. államtitkárt. Pánczél József vármegyei főjegyző hangzott, hogy a vármegye vezetői a gazdaérdekeket akarták szolgálni ezzel a kiállítással. Az orosházi kiállításon kívül még két kiállítást rendeznek a közeljövőben: Békéscsabán buza-, Gyulán pedig kertészkiállítást. Pócs Béla dr. államtitkár kiemelte, hogy a kiállítás nemcsak megyei, hanem országos, sőt külföldi viszonylatban is megállja a helyét.

Állatállományunk tovább csökken.

Az ország állatállományát minden esztendő tavaszán összeírják. Az idei tavaszi összeírás eredménye az, hogy a szarvasmarhaállomány 1.696.615 darab, a lóállomány 819.871 darab, a sertésállomány 1.899.479 darab és a juhállomány 1.056.218 darab. Egy esztendő alatt tehát a szarvasmarhák száma 6,7, a lovaké 3, sertéské 19,6 és a juhoké 12,7 százalékkal csökkent. De még szembeütőbb az állatállományban beállott kedvezőtlen eltolódás, ha a tavaszi összeírás eredményét az utolsó békeösszeírás idevágó számaival szembeállítjuk. Háború előtt, 1911-ben volt az utolsó állatszámolás, amikor is a mai országterületen 2.149.756 szarvasmarhát, 896.489 lovat, 3.322.407 sertést és 2.409.041 juhot irtak össze. A csökkenés ehhez képest tehát a mai állapot szerint a szarvasmarhánál 21,1, a lovaknál 8,5, a sertéséknél 42,8 és a juhoknál 56,1 százalékos.

Eddig azt hittük, végleg megállt, mint az ember esze. Mert az is csak azé mozgott, aki semmi egyebet sem csinált. A föld nem mozgott, az bizonyos. Visszafelé ment, mint a rák. És az ollóját keservesen húzta maga után. Az agráröllöt. Az tágult, mint az istennyila, amelyik szíven találja a becsületes munkát.

Mert mégis csak megszivlelendő, hogy munka ne legyen. Ha meg van, mert kenyér kell, ugy-e, ami a mindennapi imában is foglaltatik, annak értéke és megbízhatósága ne találtassék.

Igy elmélkedik Füstös Ádám gazda közhelyeslés közben, ami érthető is.

A környezet igen csak hangoztatja, hogy úgy van.

Aztán csönd. Egy korty ital. Néhány bajszotlérés. Itt-ott pipaszutyogatás, aztán hm, hm.

Verpeléti gazda töri a hallgatást:

— Üresek a poharak, Ádám!

— Ha csak az volna a baj! — mosolyog a vendéglátó gazda. — Már töltöm is...

— Nem is más! — veti vissza a szót Verpeléti uram.

— Hogy üresek a poharak?

— Nem az. Hanem hogy üres pohárból akartunk inni eddig.

— Nofene! — kacagnak köröskörül.

— Nevethettek. A kutyafarkát rángatjátok, hogy ne ugasson.

Bónis Gábor az asztalra csap:

— Annál jobban usog!

Verpeléti gazda mosolyog:

— Mint a baj. Antul nagyobb, minél inkább rángatják.

— Hát ne rángassuk, a féreg belé! — állapodik meg Beke Márton.

— Ne bizony, mert belénk harap!

— Toldja hozzá Kiss Péter, a falu legmagasabb embere.

Itt aztán közszend is adódnék, ha Verpeléti uram őt nem venné a szót:

— Csakhogy nem egészen úgy van az, emberek. A bajjal mégis csak törődni kell. Nem kutya az, amit bottal el lehet hajtani. De ha a nyakunkon van, mégse hagyhatjuk ott, mert, odaöröködik, mint a Lapu Trézsi a Zsaluga Mihók oldalára és se nappalunk, se éccakánk tüle.

— Ilyenformán is van! — nevet Bónis Gábor. — Aztán annyi kis baj születik, hogy zsupszalma se jut elég végül alája.

Verpeléti uram helyeslően bólint: — Jól példázod, Gabi öcsém. Erre valóképpen látom én országszerte a nagy mozgolódást.

— Azt-e?

— Azt bizony! Mert mégis csak mozog a magyar föld, ahogy észrevételezem.

— Mibül?

— Mindenbül, ami csak történik. Itt volt a szép világraszóló dzsembori. A ragyogó Szent István király ünnepek. A szegedi hét és készül a miskolciaké. A gazdák megmozdulása Somlóvásárhelyen, Balatonfüreden és októberben Szekszárdon. Mind helyes és okos dolog az. Az életrealitás jele, a boldogulni akarásé. Tódul is ide a sok idegen, amennyi sohasem volt még itt és viszi a hírünket szerte a világon.

— És valutát hagy itt, — toldja hozzá Beke Márton.

— Persze, hogy hagy! — igenli Verpeléti uram. — És fog még többet is hagyni, csak azt lássa, hogy nem aluszunk, hanem kézzel-lábbal törekszünk a magunk segítésére.

— Bizony, ideje is volna! — bólint Kis Péter.

— Mi az, hogy volna? A legfőbb ideje, hogy a gazda is megértse ezt! Tanuljon a kartel uraitól. Azokat sohasem választja szét a politika, de minden kérdésben összeköti a haszon. Miért huzakodik a gazdanép olyan kérdéseken, amikbül egy buzaszem haszna sincs és miért nem egyesül arra a célra, hogy gazdasági helyzetén egyakarattal könnyíthessen?

No, erre már nincs kádencia. Öszszebujnak a szittya kobakok és nagy csönd támad. Fejük bubján sulyosodik az igazság.

Verpeléti uramnak se sok már a mondanivalója. Néhány szóval be is fejezi:

— Új utakat keresnek az egész világon. Tapogatózás ma minden. És megállapodás sehol. Gazdasági forradalom mindenfelé. A magyar gazda se maradhat nyugton. Keresnie kell a boldogulás útjait, ha nem akarja, hogy saját maradisága fojtsa meg. Mozogjon a magyar föld, de mozogjon a gazda is!...

MÉZES JÁNOS.

Kolauch-faiskola (Szeged)
nagyválasztéku és elsőrendű
növényanyaggal szolgál.

SZIVÁRVÁNY

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A románositás

Mikor az oláhok megvetették lábukat Nagyváradon, a városparancsnok-ezredes sétára indult tisztjeivel.

— Hm! — dörmögte, mikor a Sugár-uton végig kopogott. — Ennek a városnak szörnyen magyar képe van.

A tiszt felé fordult és a címtáblákra mutatott:

— Holnap ezeket a magyar neveket megrománosítja.

A tiszt szalutált.

Másnap embereit szétküldte a városba és megparancsolta nekik, hogy ahol magyar nevű címtáblát látnak, vegyék le és vigyék elébe.

Harmadnap az udvaron annyi címtábla volt, hogy el lehetett volna vele rekeszteni a Kőröst.

A tiszt ur megállt az első tábla előtt és megkérdezte:

— Milyen név van ráírva?

A katona mondta:

— Marosy.

A tiszt intézkedett:

— Lesz Marosián.

Tovább ment a másodikhoz:

— Ezen?

— Varasdi, — szölt a katona.

— Varasdi? — gondolkodik a tiszt. —

Ismerős ez a név. — A katonára néz. — Ki ez a Varasdi?

A katona megmondja:

— Ez az a magyarországi román, akit tegnap magyar érzelve miatt megbotoztunk. Ugy vakarta a bot helyét.

— Ehen! — bólint a tiszt. — Emlékszem rá! — és mindjárt intézkedik is. Ennek a neve legyen Vacarescu.

A gondolkozó ló

A szerbek lovakat soroznak a Délvidéken. Kerekes Márton is elvezeti a Csillagot a bizottság elé.

Szép ló, sarkos hóka fehéredik a homlokán, amikor a napsugár rávetődik. Ha kicsit szabadjára engedik, mindjárt táncra hajtja a vére.

A szerb tiszteknek kerekre tágul a szemük.

— Ez aztán a ló!

A ló egy ideig türelmesen áll, majd a sok hókuszpókuszot unni kezdi, hátra sunit, a fülét visszavágja, nyikkan egyet, aztán kúrul.

A szerb tisztet éppen hátra trafálja, hogy az csak úgy bukfeneczik a levegőben.

A szerbek összeröffennek:

— Ez a ló örült! Agyon kell löni ezt a vadállatot!

Kerekes szeme megrebben. Igen félti a nyalka állatot. Megsímogatja a ló nyakát, azzal a bizottság felé fordul és nagy tisztelettel megszólal:

— Nem vad ez a ló, könyörgöm. Inkább olyan szelíd, mint a bárány. Csak hát — magyarul gondolkodik.

NYÁRY ANDOR.

Házi gyógyszerek.

A jó háziasszonynak, amellet, hogy tud sütni-főzni, varrni, mosni, vasalni, nevelni és beosztani, bizony a betegápolói szerepben is meg kell állania a helyét. Ő ápolja, vigasztalja, szórakoztatja, ha a család valamelyik tagja megbetegszik, örökdió álma fölött s éjjel-nappal őrt áll a betegágy mellett.

Ahol kisgyermek van, gyakran előfordulnak apróbb balesetek, de főzés közben a háziasszony is sokszor megsüti, leforrázza, megvágja a kezét, azért nagyon fontos, hogy azonnal segíteni tudjunk ilyen esetekben. Célszerű egy kis szekrénykében vagy dobozban házi gyógyszer-tárt 'berendezni, melyben keresés nélkül mindig találhatunk vattát, gézt, tiszta fehér rongyot, lázmérőt, sebtapaszt, jódot, fertőtlenítő szereket és néhány kenőcsöt, melyeknek mindig jó hasznát vesszük.

Kicserepedett, reszelős kézre jó a borvazelin, a krumplihámazástól, vagy főzéktisztítástól támadt barna foltokat pedig citrommal és horzsa-kővel dörzsölhetjük le. A gyümölcs-foltok íróval, ecet- vagy citromsavval való dörzsölés után eltűnnek, utána szappanos vízzel lemoszuk és krémmel bekenjük kezünket. Tinta- és festékfoltoknál terpentint, szappanszeszt használunk s a durva munkától megfeketedett körmeinket citromlé és borax keverékével tisztíthatjuk meg. Nagyon jó kézapolószer a *glicerimbalsam*, melyet úgy készítettünk, hogy 75 gramm keményítőt mégegyszerannyi vízzel elkeverünk és 220 gramm glicerint adunk hozzá. Pár csepp rózsaszínű illatosítjuk.

Ha a sok járástól felhólyagzik a talpunk, dörzsöljük be kámforszesz-

szel, ha pedig ég a talpunk, minden reggel áztassuk egy percig hideg vízben a lábunkat, aztán jól dörzsöljük meg. Gyulladásban levő bűtyköket egy gyógyíthatunk, hogy hámozott citromszeletet teszünk rá és fehér rongyocskával körülcsavarjuk.

Vágott sebeknél az erős vérzés gyorsan megszűnik, ha a sebre forró vízbe mártott tiszta vattát teszünk.

Az égési sebeket olajjal, glicerinnel, vagy vazelinnal kenjük be, aztán hintsünk rá bablisztet és lenvaszongyallyal kössük be a sebet. Ha már hólyag képződött, azt ne szurjuk fel és a ruha levevésénél vigyázzunk, hogy a bőrt fel ne szakítsuk. Ha más nincs kéznél, a friss citromlé is enyhíti a fájdalmakat. Kitünő hatása még a következő összeállítású kenőcs: 7 gramm viasz 62 gramm lenolajjal összeolvasztunk, s mikor kihült, egy tojássárgáját belekeverünk.

Méh- és darázs-csipésnél a szalmiákszeszsel való bedörzsölés enyhíti a fájdalmat és megakadályozza, hogy daganat képződjék. — *A szunyogcsipést* borogassuk hideg vízzel, melybe ecetsavas agyagföldet keverünk.

Nátha ellen régi kipróbált szer estenkint az orrot birkaaggyuval bekenni. Aki könnyen kap náthalázt, 6 gramm tiszta kámfor és 100 gramm alkohol keverékével dörzsölje be este fejét, mellét és az izületeket. Legjobb védőszer, természetesen, a hideg vízben való mosás és a testedzés.

Ha a betegség vagy baleset komolyabbnak látszik, forduljunk azonnal orvoshoz, hogy elébe vigyük a nagyobb bajnak.

Ételreceptek

Tarhonyaleves. A tarhonyát zsírban megpirítjuk, adunk hozzá egy fej apróra vágott hagymát, fél kiló burgonyát, kevés sót, paprikát és vízzel puhára főzzük. A levest zöldséppaprikával, paradicsommal fűszerezhetjük.

Rántott burgonya. Egy kiló burgonyát meghámozva és felvágva sós vízben megfőzünk, leszűrjük és befedjük, hogy ki ne hűljön. Liszt, tojás, só és kevés tejjel palacsintatésztát készítünk, ebbe belemártjuk a főtt burgonyát és forró zsírban kisütjük.

Savanyu tojás. Világos rántásba petrezselymet, sárgarépat, zellert, apróra vágott hagymát adunk és vízzel felöntve, megsóva addig főzzük, míg a zöldség megpuhul. Babérlevéllel és kevés ecettel fűszerezük. Tálalás előtt leszűrjük, fel-főzzük és ha forr, személyenként egy darab tojást főzünk bele. Kevés tejfelt is adhatunk bele.

Jámor János gödöllői kispazda, 15 gyermek édesapja.

Mutasd meg

szomszédodnak is a

VASÁRNAP-otli

H I R E K

Feleségemnek.

Szemed hogyha rámnevet,
Félebbreszti szívemet.

Félebbreszti szívemet
A ráhulló szeretet.

Karod hogyha átölel,
Érzem, itt a menny — közel.

Ajkad hogyha csókot ad,
Mintha adná menny borát.

Ó, be szép az élet így,
Véled így e földi frigy.

Mintha Isten két keze
Csillagok közt vezetne.

Mintha túl az életen.
Járnánk égi réteken.

S szednök Isten virágit ...
Ó, be édes ez a hit.

Ó, be édes, ó, be jó!
Áldás érte millió:
Az Istennek!

Irtá: PÁLINKÁS BÉLA
(Szombathely.)

Gömbös miniszterelnök újabb diszpolgárságai. A monori járásból előbb Irsa, Alberti, Dánszentmiklós, Vasad, Vecsés, Üllő községek, most pedig Monor nagyközség Gömbös Gyula miniszterelnököt egyhangú lelkesedéssel diszpolgárrá választotta. — Sarkad község képviselőtestülete augusztus hó 30-án Gömbös Gyula miniszterelnököt egyhangú lelkesedéssel diszpolgárává választotta.

A vagyonváltás buza szeptember havi ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árát a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg szeptember hónapra szóló érvénnyel métermázsánként 8 pengő 80 fillérben állapította meg.

Nemzeti Munkahét. A Társadalmi Egyesületek Szövetsége október hó 14-e és 22-e között nemzeti munkahetet rendez, amely a magyar társadalom egységes munkájának dokumentálását tűzte ki célul. A nemzeti munkahét idejére tervezi a TESz a társadalmi országos kongresszus megrendezését, melyen a különféle foglalkozási ágak szakérdekeltségei fogják a nemzeti munkaközösséget kihangsúlyozni. Erre vonatkozóan szeptember hó 4-én a TESz székházában programmelőkészítő értekezletet tartottak. Ez az értekezlet a maga nemében eddigelé egyedülálló, mert azon a különféle szakérdekeltségek valamennyi társadalmi osztálya egyhangú részvételét jelentette be. Az értekezlet a tárgysorozat végleges megállapítására bizottságot küldött ki.

Hat bátor ember és egy vakmerő motorkerékpáros.

Báthory-ünnepek Varsóban. Szerédy Jusztinián bíboros-hercegprímás és Kállay Miklós földművelésügyi miniszter szeptember hó elsején a lengyel Báthory-ünnepségeken résztvevő magyar küldöttséggel Varsóba érkeztek. A magyar küldöttséget a pályaudvaron nagy ünnepélyességgel fogadták. Délután a magyar kiküldöttek átadták Pilsudski tábor-nagynak, a lengyel köztársaság fejének a magyar nemzet ajándékát, két történelmi értékű festményt. Báthory István lengyel-magyar király születésének negyvezáodik évfordulóját a lengyelek nagyszerű ünnepségek közepette ünnepelték meg és a magyar küldöttségnek mindenütt meleg és kitüntető fogadtatásban volt részük. A diszbedékeken elhangzott pohárköszöntőkben minden alkalommal a lengyel-magyar barátságot éltették a szónokok.

Kiállítások, ünnepségek. Szeptember hó 3-án Debrecenben megnyitá a Tiszántúli Ipari Vásár, melyet a debreceni iparosok és kereskedők rendeztek. — Szegeden, a „Szegedi Hét“ befejezéséül szeptember hó 3-án „Velencei éjt“ rendeztek a Tiszán. — A Pusztaszeri Árpád Egyesület szeptember hó 3-án a szeri síkon emelt Árpád-emlékmű előtt emlékünnepet rendezett. — Székesfehérvárott szeptember hó 3-án nyílt meg a kézművesipari kiállítás.

A hideghavasí mőc-bíró az erdélyi helyzettről. Ez a Hideghavasí község ott rejtőzködik Kolozsvár táján a gyalui havas-hegyekben és mőcök lakják. Van vagy két méter magas a mostani hideghavasí mőc-bíró, akit, midőn a havasból bekutyagolt Kolozsvárra, a főtéren megszólitott egy ismerős oláh politikus, képviselő. Magától értetődőleg olábul folyt le közöttük a következő párbeszéd:
— Jónapot, uram!
— Jónapot! ... No, mi az újság Hideghavasón?

— Nagy a nyomoruság! ... Nincs ennívaló! ... Gyenge a mogyorótermés, uram! — És elfordította fejét a hideghavasí bíró, mintha gondolkoznék és várná az újabb kérdést, mert a havasi ember nem sokat és nem is szívesen beszél.

— És a takarmány?

— A takarmány?! ... Takarmány az idén még csak vóna, mert sok volt az eső ... De már eladtuk a marhákat, s most rághatjuk a szénát magunk, mert elívt mindent az adószedő ... Hej, domnule, nagy baj van a havasokban ... Pedig, ha mi egyszer megharagszunk ott a havasokban és belépünk a gárdába, akkor léssen itt még csak az igazi nagy baj! — A két méteres mőc ekkor mindjárt uyi ki is egyenesedett, hogy a kecskedudaként felfuvalkoddott kövér városi oláh politikus is jobbnak látta beszűntetni a további kérdezősködést.

Amerikai borvásárló látogat el Magyarországra. Néhány nap óta Párisban tartózkodik az Egyesült Államok egyik legnagyobb borkereskedelmi válllatának vezérképviselője, hogy nagyobb borvásárlásokat eszközöljön Európában. A vezérképviselő még szeptember folyamán Magyarországra is ellátogat, ahol — hir szerint — félmillió dollárért akar bort vásárolni. Megbizatása összesen négy-millió értékű európai bor vásárlására szól. Franciaországban hárommillióért akar vásárolni burgundi, bordeauxi és elzászi borokat, a negyedik millió dollár felét pedig olasz, másik felét magyar borok vásárlására akarja fordítani.

A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA
minden ügyben utbaigazit

PÁSZTORTÜZ

A „Gyöngyösbokréta“

A derék Paulini Béla augusztus több napján itt Budapesten, mondhatni vilagsiker és a külföldiek tünnető nagy érdeklődése mellett megrendezte a csodaszép, gyönyörű „Gyöngyösbokrétát“, amely Galambok, Örhalom, Kunszentmiklós, Buják, Nagykálló, Szakmár, Hortobágy, Bugac, Mikfalva, Koppányszántó, Szentistván, Püspökbagád, Ocsény, Mezőkövesd, Szany, Kiskomárom, Ersekcsanád, Tiszapolgár, Bocskárpálytő, Kapuvár, Kazár, Kalocsa, Váralja, Boldog leány, legény, gyerek népének és a pásztorok dicsőséges közreműködésével tulajdonképpen a magyar falvak dalainak, táncainak, ősi népviseletének bemutatója és világsikere volt ott a pesti nagy közszínlíziában. Ami magyar szépség ott felragyogott és hódított azon a felejthetetlen, hódító néhány estén, nem ismételtem meg, hiszen mindezekről a mi kedves Mézes János testvérünk a „Vasárnap“ hasábjain nagyon szép tudósítást irt s a mi nagyarányvitéségi érmes, honvédtüzérfőhadnagy bajtársunk, Mayer Emil jó szerkesztőnk pedig néhány gyönyörű képet is hozzáillesztett a „Gyöngyösbokréta“ derék tudósításához. Itt tehát a forró estéről mondanivalóm már nem igen lehet.

A levonható tanulságokat is rövidre vonom. Imhol a külföldi elragadják, magával hódítják, ámulatba varázsolják irmagul kiválasztott falvaink dalai, táncai és ősi népviselete! Miért nem becsüljük meg mindezeket mi magunk is idehaza? Miért nem ápoljuk, viseljük, élvezzük és éljük ki mindezeket otthonainkban és az ország egész földjén és összes vidékein általánosságban és egyetemlegesen is? Miért csak néhány falu és néhány vidék tud már csak előállni és büszkélkedni mindezekkel az eredeti magyar szépségekkel? Miért csak kivételes, ritka ünnepi látványosság lehet az, amely, amelyben azelőtt egész életünkön át a hétköznapi szürkeségeiben is éltünk? A büszke hajdu, nagykun, kiskun, jász, bihari, szabolcsi, szatmári és a többinek miért mindegy már, hogy a piaceről, a vásárból idegenek gusztusa és divatja szerint öltözik, táncol, nótázik s szemétre dobta az ősit?! Testvérek, gondolkozzatok efelől is! A lengyel zsidó nem szégyenli kaftánját, szőr-bársony-sapkáját, pájleszt, amidőn az oláh is ragaszkodik a bocskorhoz, putinás ránc nem hagyja kecskebőr-dudáját, éppen csak mi magyarok egyedül ne tudjuk megbecsülni és megőrizni az ősi szép magunkét?!

MÓRICZ PÁL.

Kinyilott az őszirózsa...

*Kinyilott az őszirózsa egy kiskertbe,
Hogy megláttam, szerelem szállt a
szivembe.*

*Azóta én szeretem az őszirózsát,
De még jobban, sokkal jobban a gazdáját!*

*Gyönyörű, szép barna kislány a gazdája,
Olyan, mint a csillagos ég — szemepárja.*

Oh, mennyiszer zártam én őt két karomban!...

Egyedül csak te tudod azt őszirózsa...

*... Könyveimmel öntözgetem most a rózsát,
Temetőbe vitték tőlem a gazdáját...
És azóta bánat lakik a szivembe,
Elhervadt az őszirózsa egy kiskertbe.*

Irtá: Ifj. RAKK ISTVÁN
(Moha.)

A gavallér köztársasági elnök. A francia köztársaság elnökét a közelmúltban, amikor szülőfalujában, Metzben tartózkodott, egy biciklista elütötte. A baleset, szerencsére, nem volt súlyos kimeneteli sem Lebrun elnökre, sem a biciklistára nézve, aki ellen éppen az elnök intézkedésére nem indult megtorló eljárás. A baleset után a biciklista levelet intézett a köztársasági elnökhöz, amelyben megható szavakkal kért bocsánatot figyelemtelensége miatt. Az elnök a biciklistának meleg hangú levélben válaszolt és száz frankot küldött, hogy ebből javítsa meg kerékpárját, amely a baleset alkalmával megsérült.

A szerbek adóban lefoglalták egy magyar község egész évi termését. A Dráva somogyi partján fekvő Bolhó községnél a trianoni határt oly módon vonták meg, hogy a község maga Magyarországhoz, az utolsó ház, a mellette lévő ház kertjével és a falu összes szántóföldjével Jugoszláviához tartozik. A község lakói most fejezték be a széplést és a gabonát haza akarták szállítani a faluba. A szerbek ezt megakadályozták és az egész gabonakészletet adó címén lefoglalták, illetve 48 óra határidőt adtak a gazdáknak a gabona értékesítésére és az adó befizetésére. A bajbajutott gazdák kénytelenek voltak egész évi termésüket poton árón elkótyavetyélni, úgy, hogy az érte kapott összeg nem volt elégséges a kivetett adó letérlesztésére.

Egy tizesztendős gyerek kiskitolt egy vonatot. Augusztus hó 29-én a budapest-lajosmizsei személyvonat Kispeszt és Pestszentimre állomások között kiskitolt. A MÁV igazgatósága azonnal szakértőket küldött a vonalra, akik vizsgálatot tartottak. Megállapították, hogy az iparvágány kiágazási váltójába valaki nagy kődarabot szorított a csucssin és a tösin közé és ez idézte elő a kiskitást. A szakértő-bizottsággal egyidőben vizsgálatot indított a rendőrség is, hogy kézrekerítse azt, aki a kődarabot a váltóba szorította. Rövidesen rá is találtak egy kispesti

munkás tíz esztendő fiára, aki beismerte tettét. A gyerek szépegye elmondotta, hogy szeret „vonatot“ játszani, gyakran álldogált a sinek mellett és nézte az átfutó vonatokat. Sokszor látta, amint a mozdony rádübörög a váltóra. Kíváncsi volt, hogy megy a vonat, ha követ tesz a váltóra. Mikor a vonat kiskitott, nagyon megijedt és elszaladt. A tizesztendős gyerek ellen cselekménye miatt nem lehet eljárást indítani, a rendőrség azonban felősségre vonja az apját.

Arany- és ezüstpénzek ára

1933 szeptember hó 4-én:

Ezüstpénzek: Egy darab egykoronás 29 fillér, kétkoronás 58 fillér; ötkoronás 1 pengő és 55 fillér; régi egyforintos 78½ fillér.

Aranypénzek: Egy darab huszkoronás arany 32 pengő 35 fillér; Napoleon-arany 32—32.15 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, fülbevaló, karperec, nyaklánc, stb.) grammonként 2 pengő 90 fillér.

Színarany kilogrammja: 5120—5150 P.

Színezüst kilogrammja: 75 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Mely csemege-szőlőfajták alkalmasak lugastelepitésre? (H. L., Csermely.) — **Felelet:** A lugasszőlők természetét a birtokos rendszerint maga fogyasztja családijával. Legjobb tehát egymás után sorban beérő fajtákat ültetni, hogy július végétől novemberig szedhesse az a család apraja-nagyja. Kezddő a Csaba-gyöngye korai szagos szőlővel. Ujabbán előállította egyik neves hibridizőr a még ennél is 1—2 nappal korábban beérő, erős héjú, kénsárgás, finomszagos, nagyfürtű, szállítást jól bíró „Irsai Olivér“ csemege-szőlőt, melynek vesszeit 1934 tavaszán kezd a két gazdaság — mely e fajtával kísérletezett — forgalomba hozni és szaporítani. A Csaba-gyöngyét követi a Szőlőkertek Királynője, tojásalaku, igen nagyszemű, szagos, borostyánsárgászöld fajta. Ezután érik a Muskát Mathiász Jánosné; bogyi tojásdadalakuak, szagos, finomízűek, tizpirosak, ezzel egyszerre érik a Génuai zamatos, borostyánsárga színű, igen nagyszemű, kiváló lugasszőlőfőleség; ennek a bogyi, ha jó talajban fejlődhet a tőke, olykor diónagyságuakra is megnőnek. Valamivel később érik a Kalábriai, aransárgafürtű, majd a Bocskay szép, bíborvörös-főleség. Maguk a Chasselafajok is igen alkalmasak lugasmivelésre, tehát azokat is közé lehet keverni fenti finomabb fajoknak. Érdeklődésére szerkesztőségünk készséggel megírja külön levélben, hogy hol lehet ilyen csemege-szőlőfajták vesszőit megszerezni, garantált jó minőségben.

Kérdés: Milyen könyv foglalkozik törpe gyümölcsfák kezelésével, hol és mennyiért lehet beszerezni? (Sz. I., Boggyoszló.) — **Felelet:** Ajánljuk Széchenyi-Wolkenstein E.: „A törpe gyümölcsfák ültetése és gondozása“ című munkát, Kapható kiadóhivatalunkban 8 pengő és 40 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett.

T R É F Á K

A póruljárt ügynök.

Egy gépügynök ép akkor kopogtat be egy vállalat főnökéhez, amikor az a gépirókisasszonyt ölelgeti.

Az ügynök megáll az ajtóban és kétségbeesve mormogja:

— És ennek akartam én eladni egy olyan gépet, amely a gépirónóket teljesen feleslegessé teszi.

A jósnő.

Egy szegény ember kíváncsiságból elmegy a jósnőhöz, aki megfogja a kezét és így szól a tenyeréből olvasva:

— Uram, én itt pénzt látok. Pénzt, pénzt és megint csak pénzt.

— Na, akkor maga egy szerencsés asszony, — mondja a páciens — mert én a legjobb akarattal is csak adósságot látok.

Miért nő az ország adóssága?

Schwarznak azt mondja a kávéházban a főpincér

— Olvasta, Schwarz ur? Magyarorszag összes adóssága négy milliárd pengő.

— Téved, barátom, — mondja Schwarz — mert egy pengővel több.

— Hogy-hogy?

— Ugy, hogy az uzsonnámmal most én is adós maradok.

A borbély és a fog.

János gazda beállit a falusi borbélyhoz, hogy kihuzassa a fájós fogát. A borbély nekigyürkőzik és jó félórás huzigálás, ráncigálás után sikerült neki letörni a fog koronáját.

Diadalmas arccal nyujtja át a letrött koronát János gazdának és így szól:

— Itt van la! Most pedig menjen be gazduram a városba, oszt keressen fel egy fogorvost. Az alját már az is ki tudja szedni.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

S . r . k . s . á . y . z . b . a . o .

(Beküldte Böresök Etelka Makóról.)

2. Szórejtvény.

fa k elme T szesz es ital
(é=a)

(Beküldte Szokoli Juci Berzencéről.)

3. Talány.

Hol jön össze a legtöbb tarisznya?

(Beküldte Szabó György Püspök-szenterzsébetről.)

4. Szórejtvény.

kéregető tanuló

(Beküldte Sziklay Ede Bocsokról.)

5. Szórejtvény.

Agyag festmény farag
(é=e)

(Beküldte Kuttor Barna Sajókazineről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 40-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 34-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. Számrejtvény: **Bonaparte Napoleon**. 2. Szórejtvény: **Szerenád**. 3. Szórejtvény: **Bárány**. 4. Szórejtvény: **Fáni**. 5. Szórejtvény: **Minden kezdet nehéz**.

Megfejtették: Böresök Etelka, Dunavecsei Hangya, Molnár Sándor, Lőke József, Günther Ferenc, Nagy Imre, Szücs-Ferenc, Végh Sándor, Gergely Zsombor, Kovács János, Harangozó Mihály, Nagy Gizella, Mészáros János, Niklai István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Böresök Etelka (Makó)** és **Molnár Sándor (Tar)**.

A 35-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, szeptember hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Kiskun-dorozsma, Nagykáta, Szőreg.

Hétfő, szeptember hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Árpás, Diósvizsló, Füzesabony, Hédervár, Kismarja, Lajosmizse, Lovasberény, Martonvásár, Mohács, Pécel, Pilisvörösvár, Polgárdi, Reesk, Sárbogárd, Szekszárd, Vásárosnamény, Zalaezerszeg, Zsámbok. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bácsalmás, Cigánd, Inke, Mohács, Nagyatád, Somlóvásárhely, Szomajom.

Kedd, szeptember hó 12-én: Állat- és kirakodóvásár: Homokszentgyörgy, Martonvásár, Pápa. — **Állatvásár:** Szikszó. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Regöly.

Szerda, szeptember hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Biharke-resztes, Gyöngyöspuszta, Hajdunánás, Páli, Pápa, Városlőd. — **Állatvásár:** Székesfehérvár.

Csütörtök, szeptember hó 14-én. Állat- és kirakodóvásár: Balatonendréd, Győr-asszonyfa, Hosszúhetény, Magyarszentiván, Nagyszékely, Orosháza, Répceszeme. — **Állatvásár:** Devecser, Mezőkövesd. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Szakes, Szenna, Tótszerdahely, Zala-baksa.

Péntek, szeptember hó 15-én: Állat- és kirakodóvásár: Adony, Csenger, Drávafok, Körösladány, Magyarboly, Orosháza, Szászvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somogyzil.

Kérdés: Hol kaphatnék kedvezményes áron, legjobb fajtájú prémnyulat és mennyiért? (G. J., Pápateszér.) — **Felelet:** Forduljon kérésével közvetlenül Szabó László nyultenyésztő, Budapest, IX., Gyáli-ut 15—24. szám. Leveléhez válaszbélyeget is mellékeljen.

Kérdés: Mi volt a „Magyar Hiszekegy” szerzőjének, Papp Vári Elemérnének leánykori neve? (T. I., Csökmő.) — **Felelet:** Sziklay Szeréna.

Kérdés: 1. Krizantém-tetű és botha ellen mi a legjobb védekezés? 2. Idei iltetésű erőtlen cseresznyefával mit kell tenni? (Krizantémkérdező.) — **Felelet:**

1. Használjon 50 százalékos nikotin kálium-szappankeveréket permetezésre. 2. Rakjon a fa tövéhez szuperfoszfáttal kevert istállótrágyát.

Kérdés: Milyen olcsó méhészeti és szőlőtermelési szakmunkát ajánlanak? (H. L., Csermely.) — **Felelet:** 1. Ajánljuk Ignácz S.: Méhészeti kis káté című munkáját, ára 1 pengő és 20 fillér, vagy Kádár Lajos: Méhészkedés alapismerete című munkáját, ára 80 fillér. Kapható mindkettő kiadóhivatalunkban a pénz, valamint 20 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett. 2. Kísérje figyelemmel lapunk Szőlőtermelés és Értékesítés című rovatát, mely állandó felvilágosítással szolgál a szőlőtermeléssel kapcsolatos tudnivalókról.

Kérdés: Falusi ácsmester vagyok, az ácsmunkára ipariigazolványom van és ennek dacára cserépezni nem engednek és ezért meg is büntettek, holott eddig szabadon tettem. Jogom van-e cserépezni, vagy sem? (Bantek Lajos, Detek.) — **Felelet:** Cserépezni csak cserépfedő-mesternek van joga.

Kérdés: Jár-e 36 évi megszokítás nélkül szolgálatot teljesítő erdőőr özvegyének nyugdíj? (N. J., Balatongyörök.) — **Felelet:** Nem jár, csak abban az esetben, ha a nyugdíjat szerződés biztosította, vagy ha a vállalatnak nyugdíjszabályzata van. Ha a vállalat mégis valami anyagi segélyben részesíti az özvegyet, az szép és helyes dolog, miért köszönet és hála jár.

Kérdés: 1. Mi a silózás- és zombolyázás-féle eljárás a gazdaságban? 2. Mi az oka annak, hogy a gyöngygyöktojásainak csak 30 százaléka kel ki, habár egy tyukhoz egy kaka van? 3. Hol kapható és mennyiért enesei Dorner Béla „Rétek és kaszálók trágyázása” című munkája? (Özv. K. S., Vönöck.) — **Felelet:** 1. Ha zöldtakarmányok egy részét nem szárítjuk szénává, hanem, letiporva e-jedésnek tesszük ki, mint a gyalult káposztát szokás. Ha a letiprás vastagfalu toronyba történt, akkor silózás a neve, ha pedig szalmával körülrakott kazalba, akkor zombolyázás. 3. Ha a tojások nem voltak tuloregek a tyuk alá rakáskor, akkor a kakas rossz termékenyítő. Az ilyent, mint a magtalanásra hajló bikát vagy kant, ki kell selejtezni. 3. Kifogyott, nem kapható.

Kérdés: Kik az Angol-Magyar Bank, valamint az Általános Hitelbank vezér- és ügyvezető igazgatói és mi a pontos címük? (J. J., Zalaszentjakab.) — **Felelet:** Az „Angol-Magyar Bank” vezérigazgatója Fleissig Sándor, ügyvezető igazgatója Rudas Gyula és Helta Béla. Címük: V., Vilmos eszár-ut 32. A „Magyar Általános Hitelbank” vezérigazgatója: dr. Seitovszky Tibor ny. miniszter, ügyvezetőigazgatója: Kovács Géza. Címük: V., József-tér 2—4. szám.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOL BÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (40)

Ép kocsiba akart szállni, amikor a rikkancsok hihordó, hangos kiáltása verte fel. A fürge fiuk rendkívüli kiadást hirdettek:

— Rendkívüli külön kiadás!...

Berlinben meggyilkolták gróf Pansberg külügyminisztert!... Borzalmas anarchista merénylet a német birodalmi fővárosban! — hangzott üvöltő hangon mindenfelől.

Cardon érthető érdeklődéssel vásárolta meg a lapot és figyelmesen végigolvasta a tudósítás minden részletét. Körülötte a közönség is kapkodta az ujságot. A hirdetés arról szólt, hogy Pansberg gróf német birodalmi külügyminisztert aznap délután Berlinben, amikor éppen hivatala előtt gépkocsijába akart szállni, egy orosz anarchista diák megtámadta és gyors egymásutánban kétszer rácsütötte revolverét. Az egyik golyó a külügyminiszter koponyájába hatolt és nyomban megölte. A merénylő diák, mielőtt megakadályozhatták volna, maga ellen fordította a még füstölő fegyvert és mellbe lökte magát. Odabukott véresen áldozatának holtteste mellé, de azért teljes eszméletlen volt, amikor az összeverődött utcai járőrök rávetették magukat. Az utca közönségéből ugyanis azok, akik szemtanúi voltak a galád és felháborító gyilkos merényletnek, agyba-föbe verték a sebesült diákokat, valósággal meglincselték, úgy hogy mikor az odaérkező rendőrök a külügyminisztérium öreinek segítségével kiszabadították a gyilkost a feldühödött járőrök kezéből, már nem volt benne élet.

A lap természetesen színesen és a legnagyobb részletességgel írta le a megrázó tragédiát s hozzáfűzte azt is, hogy a berlini rendőrség szigorú nyomozást indított az anarchista diák ismeretlen felbujtói, valamint a lincselésben résztvevő járőrök után. Majd részletesen közölte az ujság a meggyilkolt német külügyminiszter életrajzát, felemlítvén azt, hogy Pansberg gróf egyike volt a leghíresebb békebarátoknak, ki szóval, tollal és tettel több mint egy negyedszázad óta hadat viselt a békerontó törekvések, minden fegyverkezés és há-

borus szándék ellen. A lap felemlítette, hogy halála nem csupán a kulturának és a pacifista irodalomnak pótolhatatlan vesztesége, de minden bizonnyal komolyabbá változtatja az európai helyzetet és a szó szoros értelmében azt jelenti, hogy Európa fölött ismét gyülekezni kezdenek majd a háború vészteljes felhői...

Ez utóbbi szöveget a detektív különös figyelemmel többször is elolvasta és hosszan elgondolkozott fölötte.

— Itt az ideje, hogy közbelépünk — mormolta maga elé — mert a helyzet már valóban fenyegető. Az éjszakai nyugalomnak mindenestire vége! Most már egyetlen percnyi halasztást sem tűr a dolog.

Gépkocsit fogadott, ahogy előbb elhatározta, de nem haza hajtatott, hanem kiadta az utasítást a sofförnek:

— A miniszterelnökségre... Gyorsan!

HARMADIK RÉSZ.

I.

Látogatás Davis professzornál

Davis professzor várószobájában egész sereg férfi ült együtt, egy-némelyik órák óta már. A legtöbbjük kéregető. Volt közöttük egy fiatalember, aki még nyomoruságosabb benyomást keltett, mint a többi. Öltöne gyűrött és kopott volt, gallérja sem valami tiszta és pár napos volt már a szakálla. Türelmesen várakozott. Végre rákerült a sor.

Egy papiruhás férfi lépett hozzá, aki előbb fürkésző tekintettel végignézte tetőtől-talpig, majd megkérdezte:

— Mi a neve?

— Eckstein Rudolf.

— Jöjjön — mondta a fiatalembernek és egy külön szobába vezette.

— Én Kadabra abbé vagyok. Mit tehetünk önért?

— Attól félek, semmit — mondta a fiatalember. — Elveszett ember vagyok. Aki egyszer már a lejtőre jutott, onnan nincs visszatérés...

— Ne beszéljen így. Senkinek

sem szabad a reményt feladnia, amíg csak él. És végeredményben mégis csak remél valamit, ha idejött...

— Hallottam Davis professzor jótetteiről s azt gondoltam, talán ad nekem egy kis összeget, melyet anyámnak küldhetek, mielőtt véget vetek az életemnek.

— Csend! Hiszen az Istent káromolja e szavakkal! Nem tudja, hogy az öngyilkosság halálos bűn?

— Mit tehet mást egy ilyen magamfajta szerencsétlen ember.

— Mi tétítette le az egyenes úrról?

— Nem hallgathatnám ezt el?

— Ha mi segítünk magán, tudnunk kell, miről van szó? Ha az ön esete érdekelni fog bennünket, sokat tehetünk önért.

— Szomorú történet az enyém.

— Mi volt ön? — kérdezte Kadabra.

A fiatalember lesütötte a szemét. Majd csendesen mondta:

— Katonatiszt!

— Ah!

— De féktelen életem miatt uzsorások kezébe jutottam, teljesen tönkrementem és le kellett köszönnöm a tisztí rangomról.

— Ez nem is olyan rettenetes és el lehet feledni, hiszen olyan fiatal és még nyitva áll ön előtt az élet.

— Oh, nem!

— Egyébként majd beszélök a professzorral, hátha érdekelni fogja az eset.

— De ön még nem tud mindent. Mind mélyebbre sülyedtem és végre váltóhamisításra vetemedtem.

Az abbé komoly arca e szavakra felderült, min a fiatalember nem győzött eléggé csodálkozni.

— Majd beszélök önről a professzorral, — mondta. — Biztosan érdekelni fogja őt a dolog. Éppen az ilyen fiatalembereket, kik alapjában véve használhatók és intelligensek, segíti a professzor a legszivesebben. Menjen vissza az előszobába és várjon.

A fiatalember arcán a reménység halvány mosolya derengett fel és szinte boldog mosollyal felsőhajtott. Aztán visszatért a váróterembe.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 5-én).

GABONATŐZSDE.

Készárúpiac. Buza: tiszai 77 kg-os 8.25—8.50, 78 kg-os 8.35—8.60, 79 kg-os 8.45—8.70, 80 kg-os 8.55—8.80, felsőtiszai 77 kg-os 8.00—8.10, 78 kg-os 8.10—8.20, 79 kg-os 8.20—8.30, 80 kg-os 8.30—8.40, jász-sági, fejmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 7.95—8.05, 78 kg-os 8.05—8.15, 79 kg-os 8.15—8.25, 80 kg-os 8.25—8.35. *Pestvidéki rozs* 4.70—4.80, egyéb 4.70—4.80; takarmányárpa elsőrendű 6.30—6.40, másodrendű 6.10—6.20; *sórárpa* elsőrendű 10.50—11.25, másodrendű 9.00—10.00, harmadrendű 7.50—8.75; *zab* elsőrendű 6.75—7.10, másodrendű 6.60—6.70; tiszántúli *tengeri* 6.65—6.75, egyéb 6.65—6.75; *korpa* 4.70—4.75; 7-es liszt 14—15; 8-as liszt 7.20—7.40 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 8.38—8.39; márciusra 9.41—9.43. *Ros* októberre 5.35—5.37; márciusra 6.25—6.27. *Tengeri* májusra 7.66—7.68 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön *magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése*). Bátorherényben az üzlet ugyszólván befejeződött. A most piacra kerülő tételek már javarészt gyenge minőségűek. *Szösszösbükköny* irányzata elcsendesedett, miután a korai szállításra eladott mennyiségek fedezést nyertek. Mindazonáltal a még piacra kerülő tételek elég jó áron találnak elhelyezést. *Pannónbükköny*: A kínálat megerősödött, ára azonban változatlan. *Ősziborsó*: Kisebbségi mennyiségek alacsony árk mellett keltek el. *Lóhere*: A kínálat már megindult és külföldre nagyobb mennyiségek kerültek eladásra. A belföldi termés mennyiségileg gyengébb lesz a tavalyinál. Feltehető tehát, hogy az idén a tavalyinál valamivel magasabb árak lesznek, kérdés azonban, hogy a még meglévő, részben nálunk, részben Németországban tárolt tavalyi készletek az árak alakulást nem fogják-e károsan befolyásolni. *Lucerna*: A terméskilátások egyelőre igen jók, bár több helyen a második kaszálás eredménye gyenge. A *buda-pesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései*, 100 kilónként, *nyersáruért*, *buda-pesti paritásban*: Repece 24—24.75, bíborhere 42—45, szösszösbükköny 41—43, lenmag elsőrendű 22—23, kék mák 50—51, borsó 10.5—11.5, expr. 11.5—13.5, őszi 11.5—12.5, szárított répaszelet 8—8.25, lencse, kisszemű 18—22, nagy 27—33, bab szokvány 9.5—10 pengő métermázsánként.

Abrahtakarmánypiac. Árpakorpa 5.25, borsóhéj 5, borsókorpa 5, buzakonkoly 4.50, konkolydara 5.25, lenmagpogácsa 12.25, napraforgópogácsa 8.75, repepogácsa 7.70, rozskonkoly 4.40, rozskorpa 4.80, rozsocsu 4.20, rozstakarmányliszt 6.75, szójababpogácsaliszt nagyban 19, szójababpogácsaliszt kicsinyben 21, tökmagpogácsa 12.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 3.60—3.80, harmadrendű csomagolásra 2.50—3.50, muharszéna 3.70—4.70, lucernaszéna 5—6, zabtakarmány 3.30,

bükkönyös árpa 4, alomszalma elsőrendű 3, másodrendű 2.50—2.80 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 25—30 fillér.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 16—18, bélés szalma átlagárban 8—10 pengő métermázsánként. **Cirokmag** 4 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 44—46, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 42—45, másfél éves üszök 38—42, másfél éves tinók 38—42, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós: elsőrendű 69—76, kivételesen 80, másodrendű 60—68, harmadrendű 48—58 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyűsertés 70—72, közepminőségű 76—77, kivételesen 78, nehézsertés 80—82 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 60—125, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 310, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 150—280, vidéki vágó lovak 50—140, alárendeit minőségű lovak 30—130 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, kistogas ürök páronként 100 kg., vagy azonfelüli szulban 36—40, prima fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 36—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mászálva, páronként 6 kg sulylevonással.

Gyapju. A lefolyt héten közepminőségű fésűgyapjuért kisebb tételekben 1.50, báránygyapjuért 1—1.10 pengőft fizettek.

Nyersbőr. A marhabőr ára minden szulban magyar 65—68, tarka 75—78, rövidlábú borjubőr 1.50 pengő kilónként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 220—280, szedett vaj 180—220, tehénturó 40—80, juhturó 150—200, grói sajt 220—240, trappista sajt 220—240, emmentáli sajt 220—400 fillér.

Baromfi és tojás. Élő *baromfi*: csirke 0.70—2.00, tyúk 1.40—2.50 pengő darabonként. *Leölt baromfi*: hizott ruca 1.10—1.40, hizott lud 1.20—1.40, csirke 1.30—2.40, tyúk 1.10—1.50, libamáj 2.00—6.00 pengő kilogrammonként. *Tojás* darabja 5—8 fillér.

Vadpiac. Szarvascomb 2, őzcomb 2.80—3 pengő kilogrammonként. Fogoly 0.60—1.50 pengő darabonként.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1.20—1.80, harsa 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa, zöldjével, csomója 4—14, petrezselyem, zöldjével, csomója 4—14, zeller, zöldjével, darabja 2—6, kalarábé, zöldjével, darabja 3—8, karfiol 50—100, vöröshagyma, mákói 8—12, fokhagyma 18—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 6—14, kelkáposzta 16—30, vöröskáposzta 20—40, fejjessaláta, darabja 3—8, torma 50—140, burgonya, őszi rózsza kg-ja 6—10, nyári rózsza 7—10, Ella 5—8, kifli 14—16, champignon gomba 120—200, fekete retek 16—30, zöldpaprika 12—30, tök (főző) 5—12, paradicsom 8—16, zöldbab 20—40, zöldborsó 50—90, tengeri 1 cső 3—6, sóska 12—24, paraj 12—24 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 12—60, körte 16—70, szilva, magvaváló 18—40, vörös 10—24,

ringló 16—60, őszibarack 16—120, sárgabarack 28—90, görögdiñnye 8—30, sárgadiñnye 4—36, csemegecsószó 40—220, dió 360—500, mogoró, héjazott 320—400, mandula, héjazott 400—700 fillér kilogrammonként.

Méz, pergetett, kilogrammonként 1.20—1.50 pengő.

Paprika. *Termelői árak Szegeden*: Csöves paprika füzékenként 2.50—4, csemege édesnemes paprika 1.75—1.90, édesnemes paprika 1.45—1.50, félédes paprika 1—1.15, elsőrendű paprika 0.65—0.80, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.30—0.35 pengő kilogrammonként. *Kalocsán*: Csövespaprika 1, csemege édesnemes 1.65—1.70, édesnemes paprika 1.40—1.55, félédes paprika 1—1.70, rózsapaprika 0.85—1, másodrendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.25—0.35 pengő kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A forgalom ugy a nagyban, mint a detailüzletben változatlan árak mellett megélelénkült. *Gyümölcspálinka.* A gyümölcspálinkaüzletben *törkényben* szállard az irányzat és az árak ismét drágultak. Elkelt 320 pengőft. *Szépópálinka* változatlan áron jegyezett. *Eperpálinkában* gyér a kínálat, 3.60 pengőft kelt el. *Szilvórium* 4.20 pengőft, ökök 5—5.20 pengőft jegyezett. *Uj-szilvórium* olcsóbb árban volt ajánlva. Az árak 10,000 literfokonként, III. táblázat + 3 százaléktal forgalmi adó értendők.

Borpiac. *Csengődőn* eladtak 11 fokos bort literenként 24.3 fillérért. *Gyöngyösön* 12.5 fokos 22 fillér, 12 Malligand-fokos siller 25 fillér, 10 fokos otele 19 fillér. *Mórot* a bor ára 30—40 fillér között váltakozik. *Lesenceistvádon* 14 fokos 4 fokos 40 fillér. *Balatonfüreden* 13.7 fokos 30 fillér, 12.5 fokos 22 fillér. *Szekszárdon* 19 Malligand-fokos óbor 23 fillér, 10.5 fokos óbor 18 fillér, 12 fokos siller literenként 22 fillér.

Fapiac. *Tüziában* a forgalom nagyon gyenge, mert a termelők az eladásoktól tartózkodnak. Száraz bükkhasáb ára 290—295, egyéves áru 265—270, száraz cserhasáb 240—245, egyéves 215—220 pengőft budapesti paritásban. *Lombfában* allig van üzletkötés, gyengült a donga iránti érdeklődés is.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 5-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab*: Angol font 1815—1855; dollár 393—403; kanadai dollár 364—384; hollandi forint 232.15—233.55; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab*: Csehszlovákia 16.95—17.07; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.35—64.85; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.26; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 77.50—80.50 pengő.

KIADJA:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 SZEPTEMBER 10—16.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

10

9.15: Hírek. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból, Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet mond Mátrai Gyula dr. pápai káplán. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek. 2: Gramofonlemez. Operák, műdalok. 3: A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. Nagy Sándor, az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ elnöke: „A pestkörnyéki tejszövetkezetek létesítése és működése”. 3.45: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 4.50: „A pontini mocsarak csodája”. 5.30: Bura Károly cigányzenekara. 6.30: „A nemzeti célok és az idegenforgalom”. Márkus László előadása. 7: Goda Gizella énekel, Kerpely Jenő gondolkázik. Szórakoztató zene. 7.45: Sport- és versenyeredmények. 8: „Rádióvarieté”. (Tarkaest). **Utána 10:** Időjelzés, hírek, sporteredmények. **Majd:** Kiss Lajos és cigányzenekara a Gellért-szállóból. 11.10: Heidegger-Heidberg Albert, Buday Dénes és Sebő Miklós triója.

H é t f ő

11

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. Táncezene. 9.45: Hírek. 10: 1. Hogyan lett a mesterlegényből mester száz év előtt. 2. A növényvilág csodái. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. Szórakoztató zene. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Érdy Pál énekel, Losonczy-Schweitzer Oszkár hegedül. Operaáriák, dalok. **Közben 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: A m. kir. Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara. Táncezene. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákkérelője. „Az ég törvényeinek kutatója”. (Newton). 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Rabom van nekem, fiam”. Mókésy Zoltán el-

beszélése. Felolvassa Somody Pál. 5.30: Budapesti Koncert Szalonzenekar. Szórakoztató zene. 6.30: Munkásféltóra. 7: OrbánSándor magyar nőiákat énekel hódmezővásárhelyi Szénási Gusztáv és cigányzenekarának kíséretével. 8: Szabó Lőrinc és Fekete Lajos költeményei. 8.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Komoly zene számok. 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Utána:** Gramofonlemez. Szórakoztató zene. 11.20: Bachmann-jazz. Fekete Pál énekszámával.

K e d d

12

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Tartarin kalandjaiból. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Ákom Lajos vokálkvintettje; szórakoztató zene. **Közben 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Bura Sándor cigányzenekara. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: Pálffy Margit mesél. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Az öreg Arany”. Szinyei Ferenc dr. előadása. 5.30: Matuska Miklós énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 6: „Muzsáj”. Balla Irma elbeszélése. 6.30: Gramofonlemez. 7.30: Vigjáték-előadás a Studióból. „Vége a szép nyárnak.” Irta Sehőpflln Aladár. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.50: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Komoly zene. Szünetben kb. 10.30: Időjárásjelentés. 11: Bura Károly cigányzenekara.

S z e r d a

13

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. A régi céhek életéből. 2. Konyhagondok. Burgonyaételek receptjei. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. Szórakoztató zene. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Állataltan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. **Közben 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Gramofonlemez. Szórakoztató zene. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákkérelője. „El-némülő hangszerek.” 4: „Divatos vegés”. Szinyozhó Tiudő Klára előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Lá-

toztatás a kőkor ősember barlangjában." Hillebrand Jenő dr. előadása. **5.30:** Faragó György zongorázik. Komoly zene. **6.10:** „Vadászfegyverrel az őszi tájon.” Gyöngyöshalászi Takách Gyula előadása. **6.45:** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. **8:** Wagner-est. Közreműködik a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Komoly zene. **Szünetben kb. 8.50:** „A bayreuthi ünnep játékaiból.” Somssich Andor előadása. **Utána: 9.45:** időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Veres Lajos cigányzenekara és Guttenberg György jazz zenekara. Szórakoztató zene. **Közben: 11:** Horváth Loránd dr. angol nyelvű előadása.

Csütörtök 14

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. Vidám zene. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar városok: Salgótarján. 2. Mi újság a rádió körül? **Közben:** Gramofonlemez. Szórakoztatózene. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Vásárhelyi György zongorázik. G. Kunzei Teréz énekel. Szórakoztató zene. **Közben 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Mándits szalonzenekar. Szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Mai lányok”. S. Bokor Malvin előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Budapest, őh!” Kovács Andor eszege. **5.30:** Saljapin-lemez. Komoly zene. **5.55:** Helyszíni közvetítés Váraljáról. Vezető Paulini Béla. **7.05:** Az 1. honvédelmi ezred fuvószenekara. Szórakoztató zene. **8:** A rádiókülliégi negyed-órja. **8.15:** Ladányi Ilona énekel. **8.45:** Aradi Farkas Sándor cigányzenekara. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **10:** Melles magyar vonósnyegyes. **11:** Gramofonlemez. Táncczene.

Péntek 15

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. Szórakoztató zene. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Lengyel történetek. 2. Virágénekeinkből. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. Komoly zené. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Országos Postászenekar. Szórakoztató zene. **Közben: 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Orosz balalajka zenekar. Szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfél-órja. „Népiünnep Amerikában.” **4:**

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7

„Udvári élet a magyar lovagkorban.” Voigt Ede dr. előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Virány László szalonzenekara. Operák, komoly zene. **6:** „Az ásolaptól a tárlóig.” (A muzeumi tárgy útja az ásatástól a kiállítószerkeztényig.) Asztalos Miklós dr. előadása. **6.30:** Gramofonlemez. Szórakoztató zene. **7.15:** Gyorsirótanolyam. (Szlabey Géza.) **7.45:** Hubay-est. Bevezetőt mond Szabados Béla. Közreműködik Báthly Anna, Szentgyörgyi László és a Budapesti Hangverseny-zenekar. Komoly zene. **Utána:** Magyar Imre cigányzenekara. **Közben 9.50:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **10.25:** Károlyi Gyula zongorázik. **11.05:** Garay György jazz-zenekara. Táncczene.

Szombat 16

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. Táncczene. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszertű anyag. 2. Az egészséges ruházatkodás. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. Szórakoztató zene. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Halász-Fischer Anna hegedül. Kenyeres Zoltán énekel. Komoly zene. **Közben 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Az államrendőrség zenekara. Szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádióélet meserájja. (Harsányi Gizli előadása). **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A modern pentatlon tréningje”. Petneházy Imre előadása. **5.30:** Bura Károly cigányzenekara, Radics Lajos tárogatószámával. **6.30:** Mit üzen a rádió. **7:** Gramofonlemez. Szórakoztató zene. **8:** Sik Sándor köszöntő-verse a Magyarországon tartózkodó lengyel vendégek üdvözlésére. Elmondja Somody Pál. **8.05:** Operettelőadás a Studióból. „A Gyurkovics fiuk”. Herczeg Ferenc regényéből írta és zenéjét szerezte Farkas Imre. **Utána 10.20:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, versenyeredmények. **Majd:** Horváth Rezső és cigányzenekara. Szórakoztató zene.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, szept. 10. 3 órától 3.45-ig: Gramofonlemez.

SZOMBAT, szept. 16. 6.30: Gramofonlemez. **Utána:** A hét eseményei. (Hírek).